

చందమామ

పిల్లల కథల మాసపత్రిక

1st JULY '51

6
AS

Chandamama, July '51

Photo by A. L. Syed

బాల విరుద

కొందరు తల్లులకు ఇది తెలియదు!

ఏం, జాన్సన్ బేబీ పౌడరు లేదా? ఇంకేం, మీకు బోయ్గా లేకుండుటలో ఏమి ఆశ్చర్యం! — అలాంటిది ఎవరైనా మీకు పూర్తి విశ్లేషించిన తరువాత, గుడ్డలను మార్చిన తరువాత, మా అమ్మ నాకు ఈ పౌడరును రాస్తుంది — మీ అమ్మ కూడా యిలాగే చెయ్యాలి.

జాన్సన్ బేబీ పౌడరు వ్రవంచం లో కెల్లా ఆశ్చర్యం: మృదువైన చర్మములకుగాను తయారు చేయబడినదని అందరు తల్లులకి తెలుసుకున్నాను. పాపం! మీ పూర్వజులెవరి — మీ అమ్మకు తెలుస్తే ఆమె ఈ పౌడరును వాడేదని నేను వస్తున్నాను.

అమ్మ

మీ పాపాలు ఏరుస్తుంటే ఆకలికి బోయ్గా లేదన్నమాట. అమ్మరు జాన్సన్ బేబీ పౌడరును రాయండి. అది యిందకాం కలి పనిచేస్తుంది! జాన్సన్ బేబీ పౌడరులోని ప్రత్యేక దీనులు మృదువైన చర్మములకు లాగా సరివడి ఉపకారిని చిచ్చును — కావుననే దాలామంది తల్లులు (మరియు తండ్రులూ!) తమకు కూడ దీనిని వాడుచున్నారు. నేడే ఒక టిన్నును కొనుక్కు — పాపాయికి, మీకూ!

జానక ముంచుకొనుడు: జాన్సన్ "ప్రిక్లి హిల్ పౌడరు" చురుకు పొక్కునంది త్వరగా ఉపకారినిచిచ్చును.

జాన్సన్ బేబీ పౌడరు
అందుకల్లా రెండు టిన్నులు
కొనుక్కు ఎక్కువ లాభం
కొనుక్కు ఉచితంగా!

Johnson's BABY POWDER
Regd. Trade Mark

జాన్సన్ బేబీ పౌడరు

పత్తక దివ్యబాట: బి.వి.ఐ. (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఆరోగ్యానికి, రుచికరానికి

పూజలకు, వివాహాలకు

గడియారం మార్కు

కర్పూరము

ఉపయోగించండి

గోపాలజీ, హంపిడి & కో.
చెన్నై, గోపాలదప్ప నాయక వధి, మద్రాస్

డోంగ్రేగారి

బాలామృతం

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను.
పండు మొరిచేటప్పుడు ఆయ్యే విరేచనములు
నిలిపి, బలమును ఆరోగ్యము నిచ్చును.

[K. T. Dongre & Co, BOMBAY 4

శాస్త్రి పెన్ వర్క్స్ తెనాలి

మూడు సయమాలు : పాత్రల గడువు.....

1. అత్తింటి సొమ్ము, పుట్టింటి సొమ్ము
పడుకుండా, శీలం చెడుకుండా
మరాటిక్స్ భుజనం కట్టించాలి

2. మతికి తెలియకుండా
పాతివ్రత్యం చెడుకుండా
సంతానం మరీ పాటించాలి.....

3. భర్త ప్రజ్వలించడావేం కన్నులు తాగి
సమాకూర్చి తెచ్చి ఇచ్చి
పెండ్లి చేయాలి

విన్‌దో

స్నేహాసము

అంజలి.. నాగేశ్వరరావు.. సూర్యప్రభ.. సి.యస్.ఆర్.. నివరావు.. రేలంగి
గిరిజ.. రామ్మూర్తి.. సీతారాం.. సి. వరలక్ష్మి.. సదాశివరావు.. అన్నపూర్ణ.. విజయలక్ష్మి

MATA

దశకర్తవ్యం... పేదాంతం రాఘవయ్య
రచన, దర్శనక్షణ... సముదాలలు....

సంగీతం.... సుబ్బరామన్, భాయ్యగృహణం.... రంగా * కళ.... వారి & గొడగాంకర్...

అంధ్ర, సిడెడ్, నైజాం : పూర్ణా రిలీజు | మైసూర్ : అమృత పిక్చర్స్

De Chane's MEDICINE CHEST

అపాయకరంగా పరిణమించగల
వ్యాధులను, తరుణం లోనిరోధించగల
8 మందులన్న యీ పెట్టె ప్రతియింట
ఉండదగినది. మిశ్రమం చేసికొని
ఉపయోగింపవచ్చు. వాడుకలో
పొరపాటు జరిగినా ప్రమాదం లేదు.

THE MEDICINE CHEST
eight, simple, effective
Remedies...

PRICES
Size 1 Rs. 2/8/-
Size 2 Rs. 4/8/-
Size 3 Rs. 8/-
Size 4 Rs. 14/-

Used widely by District Councils and Charitable
Institutions throughout India Burma and Ceylon.

J. & J. De Chane
RESIDENCY ROAD HYDERABAD - Dn.

నమ్మక!

...

అత్యుత్తమమైన బాయిలెట్ సబ్బులో
ఏమేమి మీరు కావలెనంటారో, అవన్నీ
మైనూరు కాండలో సబ్బులో
కలవని నమ్మకముగా చెప్పగలము

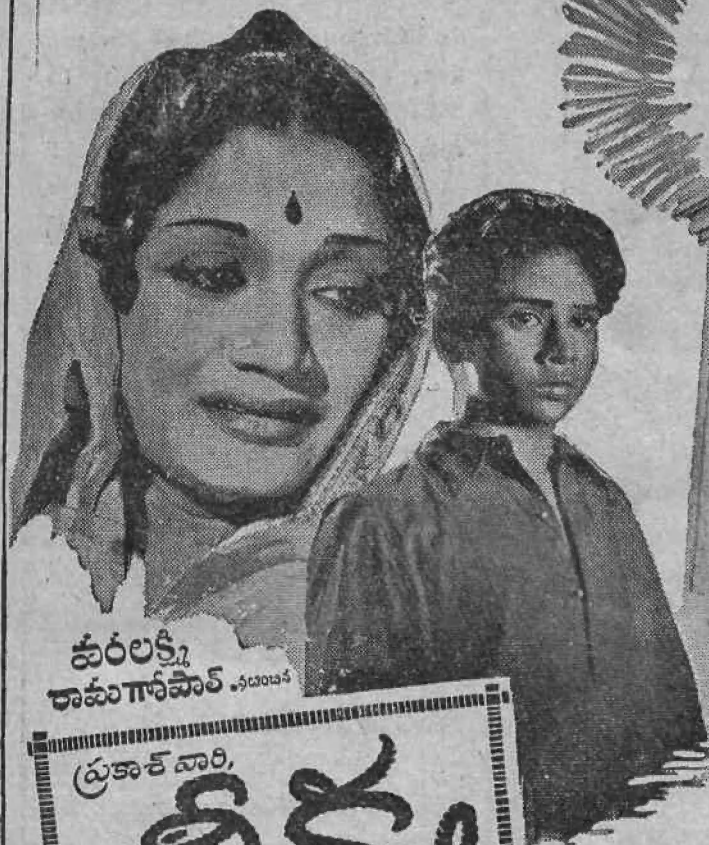
ప్రతిచోట దొరుకును

గవర్నమెంటు సోప్ ఫ్యాక్టరీ
బెంగుళూరు

నీచుత్తి చిక్కిందటానికని
నడపు పనులు చేస్తామా!

పరిశ్రమ
అహింస
ప్రతి
మనది

పేరల్ క్వి
రామగోపాల్ శరణు

(ప్రకాశ వారి,

చిక్కు

రచన..... రావి.
కవిత..... రంగ.
మూలక..... పెండ్లాలు
అద్ద..... శర్మ.

ప్రచురితం 1955

పొత్తిపూడి సర్, డైరెక్టర్... ప్రకాశ రావు

అంధ్ర & సిదెక్ : నవయుగ ఫిలిమ్సు, విజయవాడ
పైసాను : ప్రకాష్ పబ్లిషర్స్, బెంగళూరు సీటీ :: వైశాం : కర్నాటక ఫిలిమ్సు లి., బెంగళూరు సీటీ

ఇతర వివరాలకు :

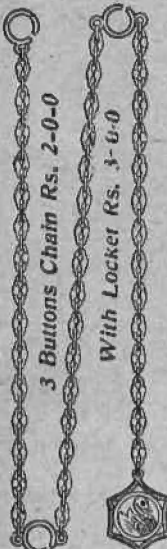
పకాష్ పాడకను :: శాంతిమ్ :: మదాసు - 4

ఉమా బటన్స్

బంగారు రేకు లోహముపైన అంటించి తయారు చేయబడినవి. జీవితకాలం వరకు తృప్తి ఇస్తుంది.

BUTTONS
 GOLD SHEET COVERED
 GIVES LIFE LONG SATISFACTION

3 Buttons Chain Rs. 2-0-0
With Locker Rs. 3-0-0

UMA 718/3

UMA. 251

UMA. 252

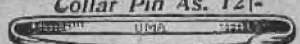

UMA. 834

UMA. 735

Collar Pin As. 12/-

SHIRT LINKS

UMA 791
PAIR RS.3-0-0

UMA 792
PAIR RS.2-0-0

వస్తువులకు వి. పి. పార్శ్వులు చార్జీ 1-2-0 మాత్రం. కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఉమా గోల్డ్ కవరింగు వర్కుస్
ఉమా మ హల్ :: మచిలీపట్నము

వెలువడినది! వెలువడినది!
అపూర్వ సంగీత గ్రంథము

గానకళాబోధిని

సంగీతమును ప్రారంభమునుండి రాగాలవసలు, కల్పనస్వరములవరకు నేర్పుకొను వారికిని, లోయర్, హయ్యర్ గ్రేడ్ పరీక్షలకు పోవు విద్యార్థులకు శాస్త్రము, ప్రాక్టికల్ గ్రాఫులతోను పథకములతోను విపులముగా వ్రాయబడినది. 8½ x 5½ (ఢెమ్మీ 1/8) సైజులో 750 పేజీలుగల వున్నకము. గ్రేజు కాగితముపై ముద్రింపబడిన పూర్తి క్యాలికో బైండు వున్నకము వెల రు. 10/-లు. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

వలయువారు :

బాలసరస్వతీ బుక్ డిపో

పోస్టు బాక్సు నెం. 3, కర్నూలు

చందమామ

చందాదారులకు మనవి

చందమామ ప్రతినెల, గతనెలాఖరులోనే చందాదారులకు పోస్టు చేయబడును. కాపీ చేరనిపడల మొదటి ఆరుకారీఖుల లోగా తమ పోస్టాఫీసులో విచారించి, మాకు తెలియజేయాలి. 10 వ కారీఖు తరువాత వచ్చు కంప్లెంట్లు ఆమోదింపబడవు. గడచినమాసములలో చేరలేదనే కంప్లెంట్లు గమనింపబడవు.

అందమును వర్చస్సును పెంపొందించు
టకు అన్ని కాలములలోను నమ్మకముగ
“రవిగ్గిసరిన్” సబ్బును వాడుడు.

“బ్రహ్మాల్” తల నూనె ఉప
యోగించినందువలన చక్కని నిడుపైన
కురులు పెరుగును. అనందకరమైన
వాసన కలది. మెదడును చల్లదనముగను,
శాంతముగనుంచు ఓషధులతో చేయ
బడినది.

వ్యాపార వివరాలకు :

ది న్యూ స్టార్ ఆండ్ కో.,

10, వైద్యనాథ మొదలి వీధి, తండియార్పేట, మదరాసు - 21

పిల్లలంటే తల్లులకు తీపి
పిప్పరమెంట్లు పిల్లలకు తీపి

తియ్యని పిప్పరమెంట్లు

M.A.P. INDUSTRIES
TONDARPET, MADRAS. 21

పదకొండు కేంద్రములలో
శత దినోత్సవములను
జరుపుకొనుచున్న

చిజ్ఞయి వారి...

పాతాళభైరవి

డైరెక్టర్

K.V. రెడ్డి, BSC (HONS)

Produced by - NAGI REDDI-CHAKRAPANI...

చందమామ

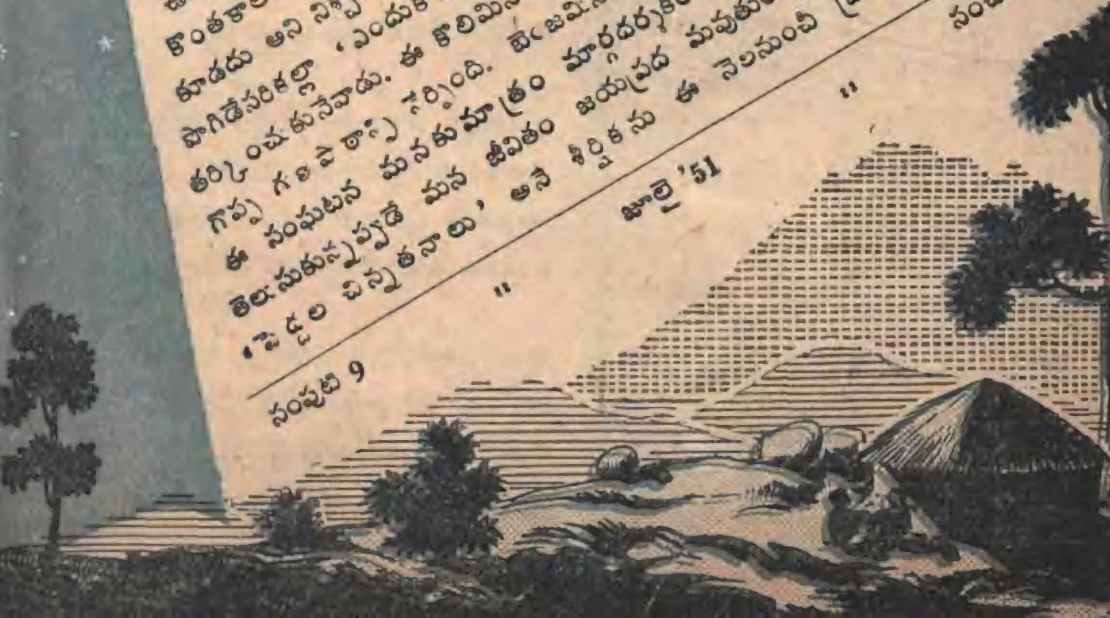
సంచారికుడు, చక్రపాణి

బెంజమిన్ ఫ్రాంక్లిన్ చిన్నప్పుడు చదువుకు రోజుల్లో ఒక చిత్రమైన అనుభవం జరిగింది. ఇంటినించి బళ్ళోకి వెళ్ళే దారిలో ఒక కమ్మరి బడిమాట మరిచి, అతడు కొలిమివంక మామూ బడిమాట మరిచి, అతడు అలా నిలబడిపోయాడు. కొలిమి యజమాని ఇది కనిపెట్టి పిల్లవాణ్ణి పుచ్చికచేసి కొలిమికి భించాడు. పిల్లవాడు ఉబ్బిపోయాడు. క్రమంగా యజమాని కుర్రవానికి మంచిమాటలు చెప్పి రోజూ కొలిమి తిత్తి ఉడించుకోసాగాడు. బడి యెగగొట్టి రోజూ కొలిమి కొంతకాలానికి అతడు తనతప్ప తెలుసుకుని, పొగడ్తలకు లొంగ కూడదు అని నిశ్చయించుకున్నాడు. నాటినించి ఎవరన్నా తనను పొగిడేసరికల్లా, ఎందుకోసం కొలిమిసంఘటన బెంజమిన్ కు జీవితంలో ఒక తర్కించుకునేవాడు. ఈ కొలిమిసంఘటన బెంజమిన్ కు జీవితంలో ఎంచిన గొప్ప గణపెఠానే సృష్టింది. బెంజమిన్ పట్టవాడే గుణపాఠంగా ఎన్నో ఈ సంఘటన మనకు మాత్రం మార్గదర్శకం కాదా? ఇటువంటి వెన్నె తెలుసుకున్నప్పుడే మన జీవితం జయప్రద మవుతుంది.—ఈ పుద్గేశంతోనే 'పెద్దల చిన్నతనాలు' అనే శీర్షికను ఈ నెలనుంచి ప్రారంభించాము.

సంచిక 1

జూలై '51

సంపుటి 9

చేతకాని పని

ఒకచోట అలుమగలిద్దరున్నారు
చాల అన్యోన్యమై ఉంటారు వారు
ఒకరోజు ఇద్దరికి వచ్చింది జగడం
ఎవరిపని ఎక్కువని-అది ఎలా తెగడం ?

మొగుడు అన్నాడు : 'నీవేమి చేస్తావు
పగలెల్ల ఊరికే ఉంటావు నీవు ?
మూడురోజులు నీవు జరపగల పనిని
నేనెక్క పూటలో చేసేయగలను.'

భార్య అన్నది : 'ఒహో! అట్లాగటండి!
ఐన రేపింటిపని మీరు చేయండి!
నేనెల్లి పాలముపని చేసి ఉస్తాను
ఎవరిపని తేలికో రేపు చూస్తాను.'

మరునాడు భార్య పాలమెల్లిపోయింది
మొగుడి కింట్లోపనులు చెప్పిపోయింది.
'ఆవులను పితకాలి పాలు తీయాలి
తరువాత కూరుచేసి వంట చేయాలి.'

పాలు పితికేందుకై మొగుడు వెళ్లాడు
తీసి ఎరుగడు పాలు అతడు ఏనాడు
కొత్తవానిని చూచి ఆవు బెదిరింది
మూతి పగిలేటటు లాగి తన్నింది.

త చ న ।
“బై రా ది”

“కుయ్యోమొర్రో” అంటు అతడు అరిచాడు
పొలుపోతేమాత్ర మేమిటన్నాడు
వంట తప్పక నేను చేయగలనంటూ
పోయ్యి ముట్టించాడు తేలికనుకుంటూ.

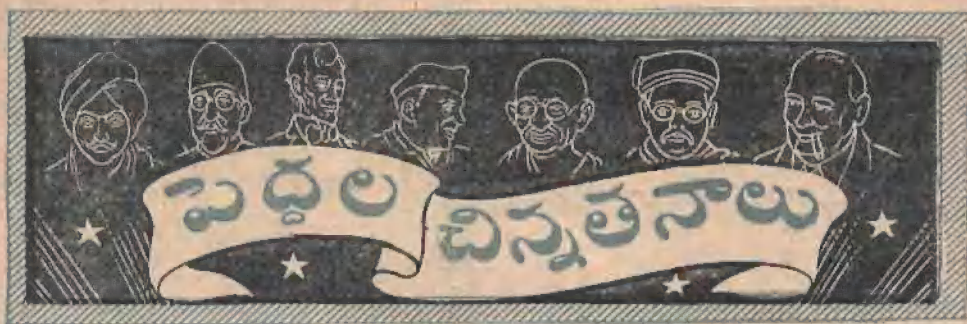
కత్తితో కూరగాయలు తరగబోయి
కోసుకొన్నాడతడు వెంటనే చేయి
‘అయ్య బాబో!’ అంటు తడిగుడ్డ చుట్టి
కూరుచున్నాడతడు ఇక విసుగుపట్టి.

ఇంతలో ఎసరు మరగటము విన్నాడు
లేచి గుండిగలోన బియ్యమేశాడు
కొంతసేపటిలోన అన్నముడికింది
‘బుడబుడా’ ‘తుకతుకా’ శబ్దమొచ్చింది.

గబగబా లేచి మసిగుడ్డ మరిచాడు
ఉత్తచేతులతోన వార్చబోయ్యాడు
చెయ్యి కాలింది, అది దొరలిపోయింది
అన్నమూ నేలపై పొరలిపోయింది.

ఇంతలోనే భార్య వచ్చి చూసింది
మొగుడెంత చక్కగా వంట చేసింది.
‘ఏమండి! ఇంటిపని తేలికా?’ అంది
మారుపలుకడు అతడు మొగమంత కంది.

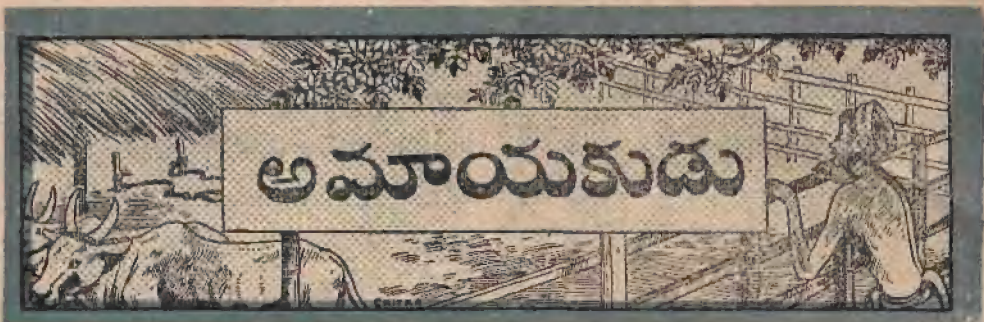

ఒకప్పుడు బెంగాల్ దేశంలో గొప్ప ఉత్సవం జరుగుతున్నది. తీర్థంలో పిల్లలు ఎవళ్ళకు ఇష్టంవచ్చిన వస్తువులు వాళ్ళు కొనుక్కుంటున్నారు. ఏడేళ్ళ పిల్లవాడు ఒకడు శివుని విగ్రహం కొనుక్కుని, దానిని ఎంతో ఆప్యాయంతో తలపైన పెట్టుకుని ఇంటికి వెళ్తున్నాడు. దారిలో ప్రమాదం జరిగింది : రోడ్డుమలుపులోనెంచి ఒక బండి జోరుగా వస్తున్నది. ఈ బండిని చూడకుండా ఎదుటినించి ఒక కుర్రవాడు గబగబ పరుగెత్తుతూ వస్తూ బండికింద పడ్డాడు. వానికి చాలా దెబ్బలు తగిలి, నెత్తురు కాలవలు కట్టినై. పిథంట నడిచే జనం ఇది చూచి 'అయ్యో పాపం!' అని అనేసి వాళ్ళసనిమీద వాళ్ళు పోతున్నారే కాని, కుఱ్ఱవాడిని లేవదీసినవాళ్ళు ఒక్కళ్ళలా లేకపోయారు.

ఈశ్వరవిగ్రహం తీసుకపోతున్న బాలుడు ఈ ప్రమాదం చూస్తూనే విగ్రహాన్ని అవతల గిరాటేశాడు. బండికింద పడ్డవాణ్ణి లేవదీశాడు. వాడి ఒంటిమీది రక్తం తుడిచి, దెబ్బలకు కట్టు కట్టాడు. వాడు స్తిమితవడగానే తన విగ్రహం తీసుకుని ఇంటికి పోదామనుకున్నాడు. పోయి చూచాడు. ఆ ఈశ్వర విగ్రహం ముక్కముక్కలైపోయివుంది !

అక్కడి గుంపులో ఒక వృద్ధుడు ఆ బాలుణ్ణి చేరబిలిచి, "అబ్బాయీ ! నీ బొమ్మ పగిలిపోయిందే పాపం. మరి దేవుణ్ణి ఎలా కొలుస్తావు ?" అని అడిగాడు. అందుకు ఆ బాలుడు "ఽష్టదశలో వున్న సోదరునికి తోడుపడగలిగాను. నాకు అదే పదివేలు. 'మానవ సేవే మాధవ సేవకద !' అన్నాడు. ఆ వాక్యాలు విని, అందరూ అశ్చర్య పోయారు. 'వీడు బాలుడుకాడు, మహానుభావుడు !' అన్నారు.

చిన్నతనమందే యిటువంటి సద్గుణాలు అలవడిన ఆ యేడేళ్ళ బాలుడే పెరిగి పెద్దవాడై, ప్రపంచాన్ని గజగజలాడించాడు. ఆయనే శ్రీ వివేకానందస్వామి !

రంగన్న పదేళ్లు నిండని పసివాడు. ఐనా, వాడిది ఈడుకు మించిన ఆలోచన. పాపం, తండ్రి చిన్నప్పుడే పోయాడు. తండ్రి వానికి విడిచిపెట్టినదల్లా ఒక్క ఆవు. అదంటే రంగన్నకు ప్రాణం. ఆ ఆవుపాలు అమ్ముకొని వాడూ, వాడి కల్లి పాట్లపాసుకొనేవారు.

తనకు తిండి లేకపోయినా సహస్తాడు కాని, ఆవుపాట్ల ఏపాటి వెలితి ఐనా రంగన్న సహించ లేకపోయేవాడు. కాలమానం మారింది. వాళ్ల పాట్ల నిండటమే కష్టమైపోయింది. ఇక ఆవునేం పోషించగలరు?

ఒకరోజు సాయంత్రం రంగన్న గడ్డి మూట బుజాన వేసుకుని వస్తున్నాడు. ఇంతలో ఆ దారిని ఎవరో యిద్దరు ఒక ఆవుని లాక్కుపోతున్నారు. చూడగా, అది తమ యింటిపక్కనుండే సుందరయ్యగారి ఆవే! రంగన్నకి దుఃఖం పొర్లినచ్చింది. వాళ్లు ఎవరో, ఆ ఆవుని అలా ఎక్కడికి

లాక్కుపోతున్నారో, ఎందుకో, తెలుసు కుందామని వాళ్ల వెంటనే వెళ్లాడు.

వాళ్లు బందిలిదొడ్డి చేరుకుని, తాము తోలుకువచ్చిన ఆవుని లోపల కట్టివేశారు. మేత తెచ్చి పడేసి, నీళ్లు పట్టారు.

రంగన్న వాళ్ల దగ్గరికి పోయి, "ఈ ఆవు సుందరయ్యగారిది కదా? యిక్కడ కట్టి వేశారెందుకు?" అని అడిగాడు.

"ఊళ్లోవాళ్ల చేలల్లో పడి మేస్తూంటే కట్టిపడెయ్యక ఏంచేస్తాం?" అన్నారు వాళ్లు.

"అలాగా..." అంటూ రంగన్న యింటికి వెళ్లిపోయాడు.

తరవాత వాడు ప్రతిరోజూ ప్రాద్దునే తన ఆవుని ఆ బందిలిదొడ్డి దగ్గరికి తోలుకు వచ్చి దాదాపు రోజంతా అక్కడే వుండిపోయేవాడు. సుందరయ్యగారి ఆవు యింకా దొడ్డిలోనే వుండటం, దొడ్డివాళ్లు దానికి మేతా నీళ్లూ అమరుస్తూ వుండటం,

తలంపుగా ఆవు బందిలి దొడ్డిలో కట్టివెయ్యబడింది. ఇది ఒకవిధంగా మంచిదే. దాని పోషణగురించి యిక విచారించవలసిన పని లేదు. నా ఆవు చల్లగావున్నది. అదే నాకు పదివేలు" అనుకున్నాడు.

మరి కాసేపటికల్లా యిల్లు చేరుకున్నాడు. "ఆవు ఏదిరా?" అని అడిగింది, తల్లి.

"ఉందిలే ఒకచోట. క్షిమంగానే వుంది. దాని పోషణగురించి మనకు చింత యేమీ అక్కర్లేదు. మన సంగతి మనం చూచుకుంటే చాలు" అన్నాడు రంగన్న.

"అదేమిటిరా అలా అంటావు? మన ఆవుని మరెవళ్లు పోషిస్తారు? ఎందుకు పోషిస్తారు? ఎవరో తీసుకెళ్లి మన ఆవును పోషిస్తేమటుకు మనకేం లాభం? ఎవళ్లన్నా తీసుకుపోయి మేవితే వాళ్లే దాని పాలు పితుక్కుంటారుకదా మరి, మనమాట?" అని అడిగింది తల్లి.

"అదంతా నైమితంగా చెబుతానులే" అన్నాడు రంగన్న. ఆమె హురుకున్నది.

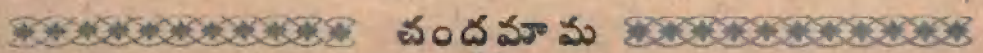
ఆరోజే రంగన్న బందిలిదొడ్డి దగ్గరికి వెళ్లి అక్కడి కాపలావాళ్లతో "నేనూ మీతో పాటు యిక్కడ పశువులకు కాపలా వుండేదా?" అని అడిగాడు.

మాచేసరికి రంగన్నకి రకరకాలుగా అలోచనలు పోయినై.

ఒకరోజున వాడు యథాప్రకారం ఆవుని మేపటానికి తీసుకువెళ్లాడు. ఒక చెట్టునీడని కూర్చుని ఆవుని మేతకు పదిలాడు.

రంగన్నకి ఎప్పుడు నిద్రపట్టిందో తెలియదు. మెలకువ వచ్చి మాచేసరికి, ఆవు లేదు. ఒక్కపరుగున పోయి బందిలిదొడ్డి చేరుకున్నాడు. సుందరయ్యగారి ఆవు ప్రక్కనే తమ ఆవు కట్టివెయ్యబడివుంది.

ఇది చూడగానే రంగన్నకి మొదట దుఃఖం పొర్లివచ్చింది. కాని వెంటనే వాడికి ఒక అలోచన కలిగింది. "తలవని

అందుకు వాళ్లు, “మాదేమున్నదోయ్. మునసబుగారిని అడుగు” అన్నారు.

వెంటనే రంగన్న మునసబుగారి దగ్గరకు వెళ్లి, ప్రాధేయపడ్డాడు.

“అబ్బాయ్! అది చాలా కష్టమైన పని. నీవు చూడబోతే బొడ్డాడని కుంకవి. నిన్ను గురించి గవర్నమెంటు వారికి రాయాలి. జీతాలూ భత్యాలూ యిచ్చేది వారేకదా” అన్నాడు మునసబు.

“అయ్యా నాకు జీతం వద్దు, పూరికే నౌకరి చేస్తాను” అన్నాడు రంగన్న ఉత్సాహంతో. సరేనన్నాడు మునసబు.

* * *

మరునాడు ఉదయం రంగన్న చద్దన్నం తిని బందిలిదొడ్డికి వచ్చాడు. మరి కాసేపటికి రంగన్న తల్లి లబోదిబోమని మొత్తుకుంటూ అక్కడికి వచ్చింది. అవిడ వెంట మునసబుకూడా వున్నాడు.

రంగన్నని చూస్తూనే మునసబు, “ఎంత మోసం చేశావురా నువ్వు! ఆవుని పూళ్లోవాళ్ల చేలోకి వదిలి, ఏమీ ఎరగనట్టు పూరుకోవటమే కాకుండా, నాకు బోపివేసి బందిలిదొడ్డి కాపలాకు నవుకరుగా కుదిరావా?” అంటూ నిప్పులు కక్కాడు.

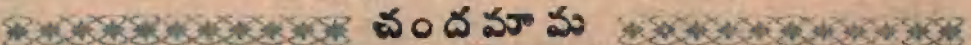
రంగన్నతల్లి, మునసబుగారి కాళ్ళావేళ్లా పడి “ఈ ఒక్క సారికి క్షమించండి బాబూ” అని వేడుకున్నది.

“సరే పైకం చెల్లించి ఆవుని తోలుకు పొండి” అన్నాడు మునసబు.

“బాబూ, కనికరించండి. చేతిలో చిల్లి గవ్వయినా లేదు” అని మొరబెట్టుకుంది మునిలిది.

ఇంతలో రంగన్న ముందుకు వచ్చి, “బాబూ! డబ్బు అడక్కండి. మీ యిష్ట మొచ్చిన శిక్ష విధించండి” అన్నాడు.

“సరే, వీడిని అరు దెబ్బలు కొట్టండి” అని మునసబు ఉత్తరువిచ్చాడు.

రంగన్న చేయి చాచాడు. కాపలావాడు కొట్టడం ప్రారంభించాడు. నాలుగు దెబ్బలు పడినై. తట్టుకున్నాడు రంగన్న. ఐదోదెబ్బ పడటంతోనే స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. కొంచెంసేపటికి తెలివి వచ్చింది. ఆరో దెబ్బకు మళ్ళీ చెయ్యి చాచాడు రంగన్న.

మునసబు హృదయం కరిగిపోయింది. 'అగండి' అన్నాడు. వెంటనే రంగన్నని తనతో యింటికి తీసుకుపోయాడు.

వాడు కొంచెం స్తిమితవద్దాక మునసబు "అబ్బాయీ, యిలా మోసం చెయ్యటం తప్ప కాదా?" అని అడిగాడు.

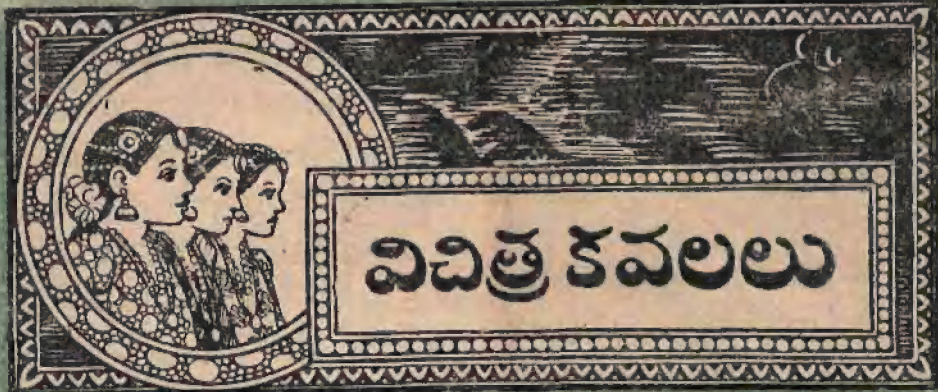
అందుకు రంగడు, "బాబూ! బందిలి దొడ్డి అంటే అసలు ఏమిటో నాకు తెలియదు. నేను కావాలని నా ఆవుని వాళ్ళ చేను పైకి తోలనూలేదు. దురదృష్టంవల్ల అది పట్టుబడి పోయింది. అందుకు నేనూ విచరించాను. కాని, ఆలోచించగా దానికి అక్కడ బాగా పోషణ జరుగుతున్నదికదా

మాకు తిండికి కరవైతే బంది. పాపం అదైనా అక్కడ హాయిగా వుంటోంది అని తృప్తి కలిగింది. దాన్ని వదిలి నేను క్షణం సేపు ఉండలేను. అందుకనే జీతం బత్తెం లేకపోయినా నౌకరీ యిప్పించమని కోరాను. ఇప్పుడు మీరు ఆవుని తోలుకెళ్ళ మంటున్నారు. మా పొట్ట గడవటమే కష్టంగావుందే, దాని సంగతి ఏం చూడ గలం?" అన్నాడు.

మునసబు రంగన్నని చేరదీసి, 'ఎంత అమాయకుడివిరా, రంగన్నా! ఊళ్లోవాళ్ళ పశువుల్ని మేము ఘరికే పోషిస్తామనుకున్నావా? పోనివ్వు. ఇవాల్సినుండి మీరు మా యింట్లో ఉండిపాండి. మీ ఆవునికూడా మా పశువులతోపాటే ఉండనీ. అన్నింటినీ నీవే కాస్తూవుండు" అన్నాడు.

నాటనించి రంగన్న ఎంతో విశ్వాసంగా పనివేసుకుపోతున్నాడు. వాడూ, వాడితల్లి, వాళ్ళ ఆపూ క్షేమంగా వుంటున్నారు.

13

[కవలసోదరులూ, రాకుమార్తెలూ యుక్తిచేసి రాక్షసిని తమ్ముణ్ణి చంపివేయటమూ, వాడికి పట్టుబడకుండా కోతులుగా మారిపోవటమూ, తలవనితలంపుగా గడ్డపువాడిని తమ సేవకుడుగా చేసుకోగలగటం, చివరకు రాక్షసిని చంపబోయిన ఉదయనుడు బావిలో పడడ్రోయబడటం—ఇవన్నీ క్రిందటిమారు చదివారుకదా! తరువాత—]

బావిలో పడిపోయిన ఉదయనుడు గడ్డపు వాడి రూపంలో అలాగే ఒకవారం రోజుల పాటు వుండిపోయాడు. బైటపడే మార్గం కనుపించలేదు. ఇక అక్కడ భస్మంవల్ల అదృశ్యం చేయబడిన సంధ్యా సిశేఖరులు గడ్డపువాడితో సహా అలా అదృశ్యరూపం లోనే ఉండిపోవలసివచ్చింది. ఎందుచేతనంటే వాళ్ళకి తిరిగి మామూలు స్వరూపాలు తెప్పించగల భస్మంకూడా ఉదయనుడిదగ్గరే చిక్కుకొని పోయిందాయె.

ఏళ్ళ స్థితి యిలా ఉండగా, ఈ వారం రోజులూ రాకుమార్తెలూ పూరుకోలేదు. క్షణ

మైనా విడనకుండా కనుపిస్తూవుండే మన కవల సోదరులు వారంరోజులు కనుపించకుండాపోయేసరికి వాళ్లు మళ్ళీ ఏదో అపదలో చిక్కుకొనివుంటారని వెంటనే అనుకున్నారు. చుట్టుప్రక్కల అంతా గాలించి చూచారు. ఇలా వెతుకుతూవుండగా వాళ్లు ఉదయనుడు పడివున్న పాడుబావిదగ్గరకు కూడా రావటం తటస్థమింది. అయితే గడ్డపువాడి ఆకారంలో వుండటంచేత ఆ అంగుళం మనిషి వాళ్ల కంటబడలేదు. ఏళ్లు బావి దగ్గిరికి వచ్చిన అల్లికిది వినిపించి, ఉదయనుడు కేకవేశాడు, కాని ఆకారానికి తగ్గట్టు

అతని కేకకూడా చాల చిన్నదికావటం చేత ఆ కేక రాకుమార్తెకు వినిపించలేదు.

తను కేకపెట్టకూడా రాకుమార్తెలకు తన స్థితి తెలియజేయలేక పొయినందుకు ఉదయనుడు మరింత దిగులు చెందాడు. ఐతే, ఆ క్షణమందే ఉపయనుడికి ఒక సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది.

రాక్షసుడు తనను బావిలో త్రోసేవేళాక, ఒడ్డున పడివున్న కత్తికూడా బావిలో పడ వేసి మరిపోయాడు. ఇప్పుడు ఉదయనుడు ఆ కత్తిని బావిలోంచి తీసి పైకి విసిరాడు. అది అమాంతం వచ్చి బావి ఇవతల భూమిలో దిగబడిపోయింది. ఈ కత్తిమాచి

అయినా రాకుమార్తెలు తను బావిలోవున్న సంగతి తెలుసుకొంటారేమోనని ఉదయ నుడి ఆశ. కాని, అతడు అనుకోన్నట్టు వాళ్లు కత్తిని వెంటనే గమనించలేదు.

మరొక వారానికి రాకుమార్తెలు మళ్ళీ ఆ బావిదగ్గిరికి రావటం జరిగింది. బావి ఒడ్డున భూమిలో దిగబడివున్న కత్తిని చూస్తూనే వాళ్లు ఆశ్చర్యపోయారు. "ఇదేమిటి? క్రిందటిమారు మనం యిటు వచ్చినప్పుడు లేని కత్తి యిప్పుడు ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది. ఒక వేళ రాక్షసుడు ఉదయనుణ్ణి చంపి ఈ బావిలో పడవెయ్య లేదుకదా?" అనుకుంటూ వాళ్లు బావిలోకి తొంగి చూచారు.

చిత్రమేమిటోగాని బావిలో సగం వరకు రకరకాల పళ్లు నిండివున్నై. వాటపైన గెడ్డపువాడి వేషంలో ఉదయనుడు నిలుచుని వున్నాడు. అతని చేతిలో మాయ తువ్వలు వున్నది. తువ్వలులోనించి పళ్లు యింకా గుట్టలు గుట్టలుగా వస్తూనేవున్నై. పళ్లతో బావి నిండిపోబోతున్నదాయె!

ఆశ్చర్యంతో రాకుమార్తెలు అలాగే నిలబడిపోయారు. మరికొద్దిసేపటికల్లా పై అంచువరకు పళ్లు వచ్చేసి, బావి నిండి

పోయింది. ఆ పళ్ల గుట్టపైన నించునివున్న ఉదయనుడిని రాకుమార్తెలు చెయ్యి పట్టుకు బైటికి లాగివేశారు.

తర్వాత—తను రాక్షసుడి తల తెగ నరకటమూ, వాడు తనని బావిలో విసిరి వెయ్యటమూ, ఆ తరువాత తను చేసిన పూహాలూ వివరంగా రాకుమార్తెలకు చెప్పాడు ఉదయనుడు, అంతా విని వాళ్లు, "ఏమైతేనేం. ఇంతకూ మాయుతువ్వాలి నిన్ను రక్షించింది. దానిని ఉపయోగించి యిలా బైటపడవచ్చుననే ఉపాయం నీకు తోచినందుకే మెచ్చుకోవాలి" అన్నారు.

వెంటనే వాళ్లు, గెడ్డపురాడూ సుధా సినీధురూ అదృశ్యరూపంతో వున్నచోటికి చేరుకున్నారు. ఉదయనుడు తనపద్ధతున్న భస్మం ఆ చోట చల్లేసరికి వాళ్లు ముగ్గురూ తిరిగి మామూలురూపం పొందారు.

అప్పటివరకూ జరిగిన కథ తెలుసు కోవటంతోనే గెడ్డపురాడు—"అయితే, తను బావిలో త్రోసివేసింది నన్నే అనుకున్నాడా! ఇదీ ఒకందుకు మంచిదేలే. ఇక ముందు కథ ఆలోచించాలి" అన్నాడు.

"అందుకు ఉదయనుడు నిజమే! అయితే ఈమారు వాడు వచ్చినప్పుడు నా

కోసం బావిలో చూస్తాడుకదా? నేను లేక పోవడం, పైగా బావి పళ్లతో నిండివుండటం చూసి, వాడు అనుమానపడడా?" అన్నాడు.

"వాడు ఎచ్చేసరికి ఆ బావి అక్కడ వుంటేకదా?" అన్నాడు గెడ్డపురాడు.

వెంటనే వాళ్లు బావిదగ్గిరికెళ్లి భస్మం చల్లేసరికి బావి మాయమై పోయింది! దానికి బదులు మామూలు మైదానం కాన వచ్చింది!!

అప్పుడు ఉదయనుడు గెడ్డపురానితో "సరే, నువ్వు యిప్పుడు చెయ్యవలసిన పని ఒకటి వుంది. మేము రాకుమార్తెలను వెతకటానికని బయలుదేరి యిప్పటికి ఏడు

సంవత్సరాలు అయింది. అక్కడ రాజు, రాణి మేము ఏమైపోయామోనని కంగారు పడుతూవుంటారు. కనుక, నీవు ఈ క్షణం శ్రావస్తి నగరానికి బయలుదేరి వెళ్లి, రాకుమార్తెలూ, మేమూ క్షేమంగానే ఉన్నామనీ, త్వరలోనే సుఖంగా యిల్లు చేరుకుంటామని చెప్పి రావలసింది” అన్నాడు.

గెడ్డపువాడు సరేనని చెప్పి ఆ క్షణానే శ్రావస్తి నగరానికి ప్రయాణమయ్యాడు. అప్పుడు ఉదయనుడు తను మొట్టమొదట ఈ మాయా భవనం ప్రవేశించబోయే ముందు కందకంలో పడిపోవటం, తన గుడ్డాన్ని ఆ కందకంలోనే వుంచి, తను

మాత్రం ఎలాగో బైటపడటం అంతా చెబుతూ “కాలినడకని వెళ్లితే నీవు ఎప్పుటికి చేరుకోగలవు? గుడ్డంమీద పోయిరా. మొదట వారు నిన్ను సమ్మకపోవచ్చు. కాని గుడ్డాన్ని అనవాలు పట్టినతరువాత నమ్మి తీరతారు” అన్నాడు.

ఉదయనుడి తెల్లగుడ్డంమీద గెడ్డపువాడు బయలుదేరాడు.

అలా పోతువుండగా, ఒక మైదానంలో దానశీలమహారాజుగారి భటులు, సంధ్యానిశీథుల గుడ్డాలపైన వస్తూ గెడ్డపువానికి ఎదురైనారు. తమ రాజుగారి తెల్లగుడ్డాన్ని చూస్తూనే వాళ్లు గుర్తుపట్టివేశారు. దానపైన ఎవరో క్రొత్తమనషి వుండటం చూచి, అటకాయించారు.

“ఎవరవయ్యా నువ్వు? ఈ గుడ్డం నీకెక్కడిది? ఇలా ఎక్కడికి పోతున్నావు? చెప్పి మరీ కదులు” అన్నారు.

అందుకు గెడ్డపువాడు “నేను దానశీలమహారాజుగారికి ఒక శుభవార్త అందించబోతున్నాను. అన్నట్టు, మీరు ఎక్కి వచ్చిన ఈ గుడ్డాన్ని నేను యిదివరకే చూచినట్లుండే! మీరు మహారాజుగారి సేవకులా?” అని అడిగాడు.

“అవునులే. నువ్వు తెచ్చిన ఆ శుభవార్త విమిటా ముందు చెప్పు” అంటూ వెగిర పెట్టారు రాజభటులు.

“రాకుమార్తెలూ, వారిని వెతకవచ్చిన శుక్తువాళ్లూ అంతా సుఖంగా వున్నారు ఈ మాట చెప్పాలి” అన్నాడు గెడ్డపువాడు.

“అలాగా!..మేమూ, నీతోవస్తాం పద” అన్నారు భటులు సంతోషంతో.

“అలాకాదు. ఒకపని చెద్దాం. ఇప్పుడు మనం కలిసి రాకుమార్తెలు వున్నచోటికి పోదాం. మీరూ అక్కడే వుండిపోయి వాళ్లని కాపాడుతూ వుండండి. నేను తిరిగి వెళ్ళి రాజుగారికి ఈ వార్త అందించి వస్తాను” అన్నాడు గెడ్డపువాడు.

సరేనని వాళ్లు కవలసోదరులున్నచోటికి చేరుకున్నారు. భటులను అక్కడ వదిలి గెడ్డపువాడు మళ్ళీ బయలుదేరాడు.

కొంతదూరం వచ్చేసరికి సుడిగాలి ప్రారంభమైంది. రాక్షసుని రాకకు ఇది గుర్తుకదా అని గెడ్డపువాడు వెంటనే గ్రహించి, గుట్టాన్ని శరవేగాన పోనియి పొగాడు. బనా రాక్షసుడు రివ్వన వచ్చి గుట్టంమీద పోతున్న గెడ్డపువాడిని అకాశ చూర్గాన ఎత్తుకుపోయాడు.

పోవటానికి పెనగులాడటంలో ఏదో రహస్యం ఉండివుండాలి. కనుక యిది ఎక్కడికి పోతే మీరు అక్కడికి పోయి, ఏమి జరుగుతుందో చూచి రండి” అన్నాడు.

రాజు యిలా చెబుతూవుండగానే గుఱ్ఱం పట్టు వదిలించుకుని పోసాగింది. రాజు భటులు దానిని వెంబడించారు. కాని, యింతలోనే ముందుపోతున్న గుఱ్ఱం రాజు భటులవైపుకి తిరిగి వాళ్లని ‘ఆగండి!’ అన్నట్టు తల ఆడించింది.

ఇది చూడగా రాజుకి ఒక ఆలోచన కలిగింది. మంత్రిని పిలిచి, “వీళ్లంతా వెంటబడటం అశ్వానికి యిష్టం లేనట్లుంది. వాళ్లని వెనక్కు పంపించేయి. నీవుమాత్రం వెంటవెళ్లు” అని చెప్పి మంత్రిని పంపాడు.

భటులను తిరిగి మహానికి పంపివేశాక గుఱ్ఱం మళ్ళీ ముందుకు సాగింది. అప్పుడు మంత్రి ఒక్కడూ దానివెంట పోసాగాడు.

అక్కడ మన కవలసోదరులూ, రాకుమార్తెలూ ఎలావున్నారూ అంటే:

వార్త అందించి వస్తానని చెప్పిన గెడ్డపు వాడు శ్రావస్తినగరానికి బయలుదేరి పది రోజులు బంది. యింతవరకు వాడు తిరిగి

గుఱ్ఱంమాత్రం అలా తిరుగుతూ తిరుగుతూ మరొక వారానికల్లా శ్రావస్తినగరం పోయి రాజమహాలు చేరుకున్నది. రాజు చూస్తూనే పరుగున ఎదురుపచ్చి దానిని మహాలులోకి తీసుకుపోబోయాడు. కాని అది రాజువెంట మహాలులో ప్రవేశించక మొండికేసి వచ్చిన దారినే పోబోయింది.

సేవకలంతా పోగయారు. వాళ్లతో రాజు “ఉదయనుడు ఏమయ్యాడో, ఈగుఱ్ఱం యిక్కడి కెలా వచ్చి చేరుకున్నదో ఏమి బోధపడటంలేదు. దీని బేషలు చూస్తే వాళ్లు ఏదో ఆపదలో చిక్కుకున్నట్టు తోస్తున్నది. భవనంలోకి రాకుండా యిది వచ్చినదారినే

రాకపోయేసరికి కవలసోదరులకు పరిపరి విధాల ఆలోచనలు పోయినై. చివరకు ఒకనాడు ఉదయనుడు తన సోదరులతో “పాపం వాడు ఏమి అపదలో చిక్కుకున్నాడో శ్రావస్తికి పోయి నేను కనుక్కువస్తా. అంతవరకూ మీరు జాగ్రత్తగా వుండండి అవసరమైతే ఈ భస్మాలు వాడు కోండి” అని వాళ్ళకి కొంతతెల్లభస్మం కొంత నల్లభస్మం యిచ్చి, సీతీడుడి నల్లగుఱ్ఱంపైన తను శ్రావస్తికి బయలుదేరాడు.

ఉదయనుడు అలా ఒక రాజ్యం మధ్య నించి వెళ్ళతూవున్నాడు. దారిలో ఒకచోట ఒక అంధుడు కర్రతో తడుములాడు కుంటూ నడిచి వస్తూ ప్రక్కనే వున్న ఒక గోతిలో పడిపోయాడు. ఈ దృశ్యం కంట బడినదే ఉదయనుడు అమాంతం గుఱ్ఱం దిగి వెళ్లి ఆ అంధుణ్ణి లేవదీశాడు. తన దగ్గిరవున్న అంజనాలు ప్రయోగించాడు. తక్షణమే అంధునికి చూపు వచ్చేసింది. అతను ఉదయనుడికి కృతజ్ఞత తెల్పుకొంటూ తన యింటికిరమ్మని ప్రాధేయ పడ్డాడు. సరేనన్నాడు ఉదయనుడు.

తీరా ఇల్లు చేరుకొనేసరికి, ఆ వృద్ధుడు అవురి రాజుగారి సేవకుడి తండ్రి అని తెలి

సింది. తన తండ్రికి యిలా చూపు వచ్చే సరికి ఆ సేవకుడు ఉప్పొంగిపోయాడు. ఇంకేముంది, ఈ సమాచారం ఊరంతా అల్లుకొని రాజుగారి వెవిని పడింది.

రాజుగారు భటులను పంపి ఉదయనుడిని తమవద్దకి తీసుకరమ్మన్నారు. ఉదయనుడు రాజు ఎదట హాజరయ్యాడు. ఉదయనుడిని రాజు బహువిధాల సత్కరించి, “నీవంటి ప్రజ్ఞావంతుణ్ణి ఇంతవరకూ చూచి ఎరగము. నీవు మా ఆస్థానంలో ఉండిపోవాలి” అని కోరాడు.

అందుకు ఉదయనుడు, “మహారాజా, మీరు చూపిన ఆదరమూ, అభిమానమూ

మరవలేను. అయితే యిప్పుడు నేను ఒక ముఖ్యమైన పనిమీద వెడుతున్నాను. అది పూర్తిచేసుకు తిరుగుదలలో మళ్ళీ ఏలిన వారి దర్శనం చేసుకొంటాను” అన్నాడు.

రాజు సంతోషించి ఉదయనుడిని అతి వైభవంగా సాగనంపాడు.

అటుతరువాత ఏవిధమైన అవాంతరాలూ లేకుండా మరుసటివారానికల్లా ఉదయ నుడు శ్రావస్తీ నగరం చేరుకున్నాడు.

అతనిని చూస్తూనే రాజు ఎదురువచ్చి కొగిలించుకున్నాడు. రాకుమార్తెలు క్షేమంగా వున్నారని చెప్పాడు ఉదయనుడు. కొంచెం సైమితపడి అప్పటివరకు జరిగిన వింతలన్నీ పూసగుచ్చినట్టు చెప్పి—“మీరు నిశ్చింతగా వుండండి. త్వరలోనే మేము మీ అమ్మాయిలతో సహా క్షేమంగా తిరిగి వచ్చేస్తాము” అన్నాడు.

ఈ వార్త వినగానే రాజు హృదయం ఉప్పొంగింది. రాణి ముఖం కలకల్లాడింది.

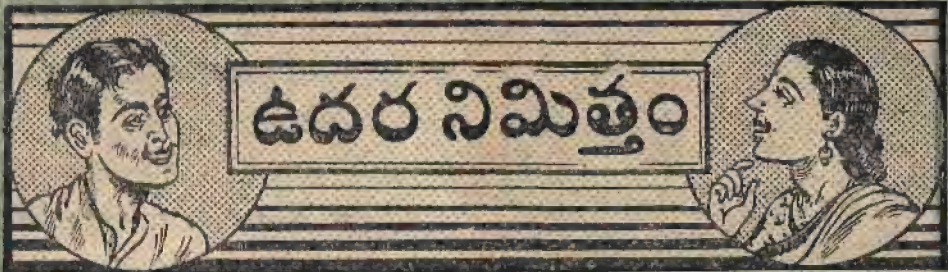
రాజ్యంలో ప్రజలంతా ఆనందసాగరంలో మునిగిపోయారు.

మరునాడే ఉదయనుడు జాగుచేయక రాజుదగ్గర సెలవు తీసుకుని, తల్లి ఆశీర్వాదం పొంది మాయాభవనానికి మళ్ళీ బయలుదేరాడు.

మరొక్క వారానికల్లా ఉదయనుడు మాయాభవనం చేరుకున్నాడు. చేరుకున్నాడే కాని, అ క్షణమందు కంటబడ్డ విడ్డూరం ఉదయనుణ్ణి ఒడలు కంపింప జేసింది! అంతటి భయంకరమైన దృశ్యం యేమైవుంటుంది!!—

తొటలో ఒక చెట్టుకి అయిదు పురిత్రాళ్లు వ్రేలాడుతున్నై. సలహ్యా, సోమిడు, గిడ్డపు వాడూ, శ్రావస్తీనించి వచ్చిన రాజభటులూ అంతా ఒక్కవరుసలో నిలబడి వున్నారు. వాళ్లందరకూ కాళ్లూ చేతులూ కట్టి బిగింప బడివున్నై. ఎదురుగా పులిలాగా రాక్షసుడు నిలబడివున్నాడు. —[ఇంకావుంది]

ఉదర నిమిత్తం

పూర్వం ఒక రాజుగారుండేవారు. ఆయన వద్ద నాగన్న అని నౌకరుండేవాడు. నాగన్న తమాషాగా కబుర్లుచెప్పుతూ రాజుగార్ని నవ్విస్తూండేవాడు. అందుచేత వాడంటే ఆయన కెంతో ఇష్టం.

రాజుగారికి నౌకర్లున్నప్పుడు రాణిగారికి మాత్రం ఉండరుగనకనా? ఆమె వద్ద చంద్రిక అనే పరిచారిక ఉండేది. చంద్రిక కూడా నాగన్న కుమల్లెనే తమాషాగా కబుర్లు చెప్పి, రాణిగారికి సంతోషం కలిగించేది. అందుచేత చంద్రిక అంటే ఆవిడకి ఎంతో ఇష్టంగా వుండేది.

‘మా చంద్రిక తెలివైనదని రాణిగారూ, ‘మా నాగన్న తెలివైనవాడు’ అని రాజుగారూ ఒకనాడు తిరిగ్గా కూచుని వాడించు కోవటం మొదలైతేరు. ఆ దంపతులకు వాదనతెగక, మంత్రికి కబురంపి ‘ఏమోయ్ మంత్రి!—మన ఆస్థానంలో నాగన్నా,

చంద్రికా ఉన్నారుకదా, ఏళ్ళిద్దర్లో ఎవరు ఎక్కువ తెలివైనవారో చెప్పవలిసింది’ అన్నారు. మంత్రి బాగా ఆలోచించి ‘ఏళ్ళిద్దరూకూడా తెలివైనవాళ్లే!’ అనేశాడు.

చంద్రికకు పెళ్లియీదు వచ్చింది. రాణిగారు మంత్రికి కబురువేసి, ‘మన చంద్రికకు తగిన వరుణ్ణి చూడాలి. ఈభారం నీ మీద ఉన్నదినుమా’ అన్నది. నాగన్నకి కూడా పెళ్లియీడాడే గనక రాజుగారు మంత్రితో, ‘మంత్రి, మన నాగన్నకి తగిన పెండ్లికూతుర్ని చూసి బాధ్యత నీమీద ఉన్నదినుమా’ అన్నారు. ‘చంద్రికకు తగిన వరుడు నాగన్న’ అని రాణిగారితోటి, ‘నాగన్నకు తగిన వధువు చంద్రిక’ అని రాజుగారితోటి చెప్పి, వైభవంగా వాళ్లకు వివాహం జరిపించాడు మంత్రి.

కొన్నాళ్లయ్యాసరికి నాగన్న పెళ్లికిదొరికిన సొమ్ము కాస్తా ఐపోయింది. మరి, రథం

నడవటమెలా? తెలివిమంతులైన తనూ భార్య అలోచించి ఒక ఉపాయం పన్నారు. చంద్రిక ఉబ్బెత్తుగా లేచి, తల విరబోసుకుని ఏడుస్తూ రాణిగారి అంతః పురానికి పరుగెత్తుకెళ్ళి, 'ఇంకేముందితల్లీ, కొంప మునిగిపోయింది! మా ఆయన కాలంచేశాడు! హాయిగా మీ పాదాలదగ్గర ఉండకుండా పెళ్లి అంటూ తెచ్చిపెట్టేరు. అంతా మూణ్ణాళ్ళ ముచ్చటై ఉరుకుంది. ఇంకేంగతి నాకు?' అంటూ భోరుమంది.

ఇదంతా నిజమేనని నమ్మి, 'ఏడిస్తే ఏలారాభం చంద్రికా! ఏదో సుఖపడతావని చేశాను కాని ఇలా జైతుందని అను

కున్నానా? ఇంతకి ఘటన! ఎవరు తప్పించ గలరు?' అంటూ ధైర్యం చెప్పి, ఒక వర హాలమూట ఇచ్చి పంపింది రాణి.

మూటతో చంద్రిక ఇంటికి చేరటంతోనే నాగన్న దాని తెలివికి మెచ్చుకుని 'ఇంక నా తెలివి చూడు'మని చెప్పి, తను తువాయి నేట్లో కుక్కుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడస్తూ రాజుగారిదగ్గరకు వెళ్లాడు. రాజు గారు నిర్భాంతపోయి, 'ఏమిటా, ఏమొచ్చింది? ఎందు కలా ఏడుస్తావు?' అన్నారు. 'ఎందుకేమిటి బాబూ, ఏ చీకూ చింతా లేకుండా కాలం వెల్లబుచ్చుతుంటే నాకు పెళ్లి అంటూ తెచ్చి ఆ పిల్లని కట్ట పెట్టేరు. దానికి జ్వరంకాని అకస్మాత్తుగా చనిపోయింది! నా కాపరం నట్టేట కలిసి పోయింది! ఉన్న డబ్బేదో ఆ వైద్యుడు గుంజుకుపోయాడు!' అంటూ గొల్లుమని విడ్బాడు నాగన్న. రాజుగారు వాడి వరన చూచి నిజమేననుకుని, 'ఏడవకోరే. ధైర్యం తెచ్చుకో' అని ఓదార్చి ఒక వెయ్యి వర హాలు వాడికిచ్చి పంపేడు.

తనకు ప్రియమైన దాని చనిపోవటం వల్ల రాణి విచారంలో ఉంటుందనుకొని రాజుగారు ఆమెను ఓదార్చటంకోసం

అంతఃపురానికి వెళ్ళారు. రాణి కంటపడ్డం తోనే, 'పాపం చంద్రిక ఎప్పుడూ కలికల నవ్వుతో, అందర్ని నవ్విస్తూ ఉండేది' అని సానుభూతి వాక్యాలు ప్రారంభించారు. 'ఔను. ఐతే, ఆ అర్ధాయుష్షువాణ్ణి కట్టపెట్టి దానికి ముండమోపితనం తెచ్చిపెట్టేము. మంత్రి చెప్పేదని తొందరపడ్డామేకాని, జాతకం చూపించి ముందుగా వాడి ఆయుర్దాయం తెలుసుకోవాలినింది!' అంది రాణి. ఆ మాటలకు రాజు ఆశ్చర్యపోయాడు. 'అదేమిటి! చంద్రిక చనిపోతే నాగన్న అల్పాయుష్కు డంటావేమిటి?' అన్నాడు.

'సరి, సరి. చంద్రిక చనిపోయిందని ఎవరు చెప్పారు? ఆది చనిపోయినా తీరి పోను! మొగుడుపోయి బ్రతకటంకన్న ఆడది తనుపోవటమే మంచిది. చంద్రికకు అలాంటి హీనపుబ్రతుకు వచ్చిపడిందని విడిచేసరికి వెయ్యి వరహాలిచ్చి పంపెను' అంది రాణి.

'అదేమన్నమాట? పెళ్లాం చచ్చిపోయిందని వచ్చి వెక్కి వెక్కి యేడుస్తూంటే నాగన్నకి ఇప్పుడేగా నేను వెయ్యివరహాలిచ్చి పంపెను? వాడు చనిపోయాడంటా వేమిటి?' అన్నారు రాజుగారు.

'నాగన్న పోత!' అని రాణి, 'చంద్రికే పోయింది' అని రాజు కొంతసేపు వాదించు కుని, అఖరికి ఒక నొకర్ని 'నాగన్న యింటికి వెళ్ళి, వాళ్ళిద్దరిలో ఎవరు చని పోయారో తెలుసుకురా' అని పంపెను.

రాజుగారి నొకరు వస్తున్న సంగతితెలిసి నాగన్న చంద్రికకు ముసుగుపెట్టి పడుక్కో మని చెప్పి, తను పక్కనుకూర్చుని ఏడ పటం మొదలెట్టేడు. చూడటానికివచ్చిన నౌఖరు ఏమి ఆడక్కుండానే తిరిగి వెళ్ళి, 'చంద్రిక! పోయింది' అని చెప్పేడు. ఆ మాట వినేటప్పటికి రాణికి కోపంవచ్చి, ఆ నౌఖరుమాటమీద నమ్మకంలేక, 'నిజం

తెలుసుకు రావలసింద'ని తన దాసిని పంపింది. అలా జరుగుతుందని ముందే తెలిసిన చంద్రిక ఈమాటు నాగన్నను పడుక్కొచ్చెట్టి, తాను పక్కను కూర్చుని రోదనం చెయ్యటం మొదలెట్టింది. దాని చచ్చిచూసి వెళ్లి, రాణిగారితో నాగన్నే పోయాడండి' అని చెప్పింది. ఆమాటవిన్న రాజు నమ్మలేక, రాణిని వెంటబెట్టుకుని స్వయంగా నాగన్నయింటికి బయల్దేరాడు.

రాజు రాణి వస్తున్నారని తెలియటంతోనే యీమాటు చంద్రికా, నాగన్నా ఇద్దరు కూడా చచ్చినవాళ్ళకుమల్లే తలోమూలా ముసుగుతన్ని పడుకున్నారు. 'నాగన్న పెళ్ళాం పోయిందన్న దుఃఖంతో ఏవిషమో త్రాగి చనిపోయింటాడు!' అన్నారు రాజుగారు. 'అదేమన్నమాట? చంద్రిక పతివ్రత గనక మొగుడు చనిపోయాక బ్రతకటం ఎందుకని ప్రాణం విడిచేసి వుంటుంది!' అన్నది రాణి.

మళ్ళీ వాదన ప్రారంభమైంది. 'పిల్లిద్దరిలోనూ ఎవరు ముందు చనిపోయారో చెప్పినవాళ్ళకి అగ్రహారం బహుమతి!' అన్నారు రాజుగారు. ఆ మాట వినటంతోనే నాగన్న టపీమని లేచి రాజుగారి పాదాలపైన పడి, 'ప్రభూ, నేనేనండి, ముందుగా పోత!' అన్నాడు.

చంద్రికమాత్రం తక్కువదా? అదిలేచి వెళ్లి రాణిగారి పాదాలపైనపడి, 'అమ్మగారూ, ముందుగా చనిపోత నేనండి' అంది. వాళ్ళిద్దరూ బ్రతికే ఉండటంచూచి, 'ఇదేం పోయికాలమరా, బ్రతికుండే చచ్చి పోయినట్లు సరించారు!' అన్నారు అందరున్నూ.

'ఉదరనిమిత్తం బహుకృతవేషం!' అన్నాడు నాగన్న. 'కోటివిద్యలూ కూటికొరకే!' అంది చంద్రిక. అంతా నవ్వేరు. రాజు నాగన్నకొక అగ్రహారం ఇచ్చాడు. చంద్రికకూ ఒక అగ్రహారం ఇచ్చింది రాణి.

చెడబుట్టాడు

వేమగిరిలో గవిరమ్మ అనే ఒక పేదరా లున్నది. గవిరి కష్టజీవి. చింపిపాతలు చుట్టబెట్టుకున్న అస్తిసంజరం ఆ వూరిలో కంటబడితే, అదే గవిరి అని అనవారు. నిజానికి ఆమె తాపత్రయం చూడగా ఎవళ్ల కైనా ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది.

ఎప్పుడు లేస్తుందో యేమిటో, నాలుగైదు ఇళ్లల్లో పాచిపని చేస్తుంది. ఇంకా చీకటి ఉండగానే గేవెపాలు పితుక్కువచ్చి వాడుక వాళ్లకి పోస్తుంది. పెద్దవాళ్ల ఇళ్లల్లో వంట చేసిపెడుతుంది. అక్కడ దాని తిండికి పోను పైన ఏదో పైసా పరకా ఇస్తారు. దంపుళ్లకు పోయి నూకగింజలూ అప్పి నొల్లుకు తెచ్చుకుంటుంది. పొద్దుండగా ఊరి పొలిమేరకు పోయి చెట్లకింద చితు కులు ఏరుకువస్తుంది. ఎక్కడ కనపడే పేడకదులూ పొగేసుకువచ్చి పిడకలు చేస్తుంది.

'ఈవిధంగా గవిరి, క్షణమైనా తీరిక లేకుండా ఇంతగా శ్రమపడటం దేనికి? పిడకలు అమ్మి, పుల్లలమ్మి, బానిసకంటే హీనంగా కాయకష్టపడి సంపాదిస్తున్న ఈ సొమ్మంతా ఎందుకోసం?' అని అడుగుతూ వుంటారు చాలామంది.

ఆమెకు వరహాలు అని ఒక్కగానొక్క నిసుగు ఉన్నాడు. వాడిని పెంచటానికే గవిరి పడే ఈ తాపత్రయమంతా. వరాలు ప్రయోజకుడు కావాలనీ, కుటుంబం పెరు నిలబెట్టాలనీ గవిరికి పట్టుకున్న కాంక్ష. ఇందుకోసమే ఆమె కడుపు కట్టుకుని, చింపిపాతలతో కాలక్షేపం చేస్తూ, అహర్నిశలు శ్రమపడుతూవుంది.

ఇటువంటి కాంక్షతో గవిరి, అష్టకష్టాలూ వడి. కొడుకును పెంచుకుంటూ వస్తూన్నది. ఐతే తల్లి మక్కువ చూపిన కొద్దీ వరాలు దూబరగా కర్బుచేయ నారం

భించాడు. తను ఆరగించకపోయినా పిల్ల వాడిమట్టుకు అమె దివ్యమైన భోజన సదుపాయం అమర్చేది. కొరిస దుస్తులు యిచ్చేది. అయితే—‘నాకోసంకదా అమ్మ ఇంతగా కష్టపడి సంపాదించిపెడుతున్నది. కనుక, జాగ్రత్తగా పాదుపుగా కాలక్షేపం చేసి ఆమెకు శ్రమ తప్పించుదాం’ అనే యోచనే వరాలకి లేకపోయింది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలెనంటే వాడు ఇష్టా రాజ్యంగా తింటూ తిరుగుతూ ఉండేవాడు.

కొడుకు దూబరచేసినకొద్దీ గవిరికి సం తోషం ఎక్కువయ్యేదికాని ఆమె ఎన్నడూ పల్లెత్తు మాటాడి ఎరగదు. ‘వాడే పోయిరి,

పెద్ద ఎదిగితే అదే బుద్ధి కుదురుతుంది’ అని ఓరిమితో సరిపెట్టుకునేది. ఒకయేడు పైబడుతూవుంటే వరహాలుకు బుద్ధి రావటానికి బదులు తుంటరితనం పెచ్చు పెరుగసాగింది.

వదహారేళ్లకల్లా వరాలు స్కూల్ పైనలు మొవటివాడుగా ప్యాసయ్యాడు. ఇందుకు తల్లి ఉప్పొంగిపోయింది. వాడికోసం ఆమె ఇంకా శ్రమపడి అర్జించ నారంభించింది. మరి నాలుగేళ్లు చదివి వరాలు బి. యె. కూడా ప్యాసయ్యాడు. ఇంకిప్పుడు గవిరి సంతోషానికి మేరలేకపోయింది. “ఇంకే మున్నది. నా నాయన గొప్ప ఉద్యోగం చేస్తాడు, కనక వర్తం కురిపిస్తాడు. నా కష్టాలు గట్టెక్కిపోతై. ఇంక నేను శ్రమపడక్కరలేదు...” అనుకుంది.

* * *

వేమగిరికి మొఖాసాదారు బంగారయ్య. ఆయనకు యేటా లక్షలు వస్తాయి. కాని ఏం లాభం? ఆ వచ్చే రాబడిని పాదుపు చేసిపెట్టే దక్షత లేదు. అందుకని తన వ్యవహారాలు చక్కబెట్టగల ఒక నమ్మక స్తుణ్ణి చూచిపెట్టుమని స్నేహితులతో చెబుతూ ఉండేవాడు.

బంగారయ్యకు ప్రాబుస్పేహితుడైన రాఘవులు ఎందరినో తీసుకువచ్చి చూపాడు. ఒక్కళ్లా బంగారయ్యకు నచ్చలేదు. అప్పుడే బి. వి. ప్యాసయిన వరహాలునుకూడా చూపించాడు. వరహాలు చూడ చక్కనివాడు, చురుకైనవాడు, విద్యావంతుడు. వేషభాషలవల్ల ఆకర్షించ గలవాడు—ఇటువంటి వరహాలును చూచి చూడటంతోనే బంగారయ్య ముచ్చట పడ్డాడు. ఈనాటికి తగినవాడు దొరికినట్టు తలచి ఆయన సంతోషించాడు.

బతే పెద్ద మొఖాసా ఒకనికి వప్పగించడ మంటే తేలిక కాదుకదా?—అందుకని కుర్రవాని స్థితిగతులు తెలుసుకుందామనే వుద్దేశంతో స్వయంగా వాళ్లయింటికి బయల్దేరాడు బంగారయ్య. దిక్కులేని పక్షి గవిరి గుమ్మంలో పిడకలు చరుస్తూవుంది. వచ్చిన మనిషిని చూడగానే ‘బాబూ, వరాలూ!’ అని కేకవేసింది.

వరహాలు టకటకలాడుతూ ఇవతలకి వచ్చి బంగారయ్యను గదిలోకి తీసుకు వెళ్లాడు. ఆ గదిలో యేర్పాటులన్నీ దొరల బంగళాలలో మోస్తరుగావున్నాయి. కుర్రవాని తల్లివితేటలకు బంగారయ్య ఆశ్చర్య

పోయాడు. ‘మా మొఖాసాకు నిన్ను మేనేజరుగా వేసుకొంటున్నాము. రెండు వందలు జీతం. రేపు వచ్చినన్ను కలుసు కోవలసింది’ అని ఆయన వరహాలుతో చెప్పాడు. కుర్రవాడు సంతోషించాడు.

గదిలోనించి తిరిగివస్తూన్న బంగారయ్యను సాగనంపటానికని వరహాలు వెనకనే వస్తున్నాడు. అస్థిపంజరంలా వుండిన్ని కాయకష్టపడుతూవున్న గవిరికేసి వేలెట్టిమాపుతూ “ఈమె ఎవరు పాపం!” అని అడిగాడు బంగారయ్య.

ఆ స్థితిలోవున్న ఆమె తన తల్లి అని అనటానికి నేరు రాలేమ వరహాలుకు.

అప్రయత్నంగా తడుముకోకుండా 'మా పనిమనిషీలేండి' అన్నాడు. అవుననుకున్నాడు బంగారయ్య.

మృదునాడు మళ్ళీ బంగారయ్య వద్దకు రాఘవులు వచ్చాడు. బంగారయ్య తను చేసిన పని చెప్పేసరికి రాఘవులు ఎంతో మెచ్చుకున్నాడు. 'చేయవలసిన పని చేశారు. మన మొలాసా చూడటానికి వరహాలే తగిన మనిషి. పాపం, వాడి తల్లి గవిరి కష్టాలు తనాటికి గట్టెక్కినయికదా అని నాకు సంతోషంగావున్నదన్నాడు.

ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చినట్టు, గభీమని లేచాడు బంగారయ్య. "ఎవరూ? అతని తల్లి గవిరా! ఆమె ఎక్కడవున్నదీ? ఒక సారి వెళ్లి చూసివస్తే బాగుండునే!" అని ఆత్రంతో అడిగాడు.

"ఎవరేమిటి. అస్తమానం పిడకలు చరుచుకుంటూ గుమ్మంలోనే వుంటుంది.

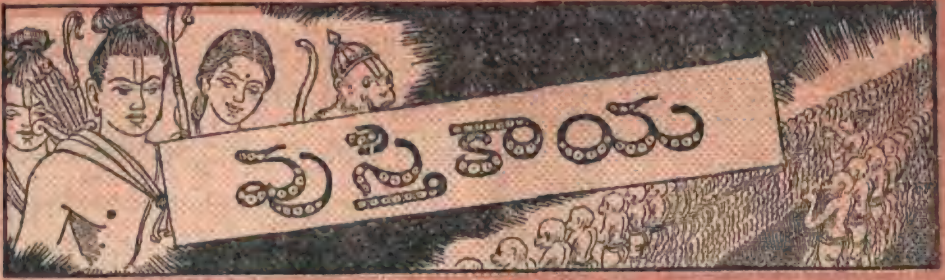
ఆ అస్థిపంజరం కనపడలేదా?" అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు రాఘవులు.

"ఆమె వాని తల్లైనా!!!" అని పిస్తుసోతూ బంగారయ్య కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. కొంచెం స్తిమితపడినమీదట రాఘవులు జరిగిన సంగతి అంతా తెలుసుకున్నాడు.

బంగారయ్య చెప్పినవేళకు సరిగా, వరహాలు చక్కా ముస్తాబు చేసుకువచ్చి కాపలావాని వరంగా 'విజిటింగ్ కార్డు పంపించాడు. పిలుపు' వస్తుందనుకొని ఎదురుచూస్తున్న వరహాలు చేతికి మరుక్షణంలో మళ్ళీ తన కార్డే తనకు తిరిగి వచ్చింది. ఆత్రంతో అది తిప్పి చూడగా అందులో ఇలావుంది: "కన్నతల్లినే కాదన్న నీవు ఎంత ద్రోహనికైనా తగుదువు. నడు, వచ్చిన దారినే వెనక్కు."

తల వంచుకొని మరలిపోయాడు వరహాలు.

రామరావణ యుద్ధం అయిందీ అన్నారు. అంటే—లోకకంటకుడైన పదితలల రావణాసురుడూ అతని పరివారమూ నాశనమయ్యారన్నమాట. అవునా?—అవతార పురుషుడైన శ్రీరాముడూ ఆయన పరివారమూ జేజేలమధ్యని సంతోషాంతరంగులై వున్నారు! ఐతే శ్రీరాముడి పరివారమెవరూ? కపివీరులు!!—ఈ మాట మనం మరవనే కూడదు.

'వచ్చినవని తీరినతర్వాత ఇంకా యెందుకు లంకలో? అయోధ్యకు వెళ్ళి పోదామా!' అన్నాడు శ్రీరామచంద్రమూర్తి. వెంటనే వెళ్ళి విభీషణుడు పుష్పకవిమానం తీసుకవచ్చాడు. అన్నట్టు, పుష్పకమంటే తెలుసుగా? అది ఒక చిత్రమైన విమానం. దానిమీద ఎందరు యెక్కి కూర్చున్నా, ఇంకా ఒకరికి సరిపడే చోటు ఉంటూనే వుంటుందట!

రాముడూ, సీతా, లక్ష్మణుడూ, ఇంకా ముఖ్యులూ విమానం ఎక్కారు. వారితో పాటు హనుమంతుడూ యెక్కాడు. కపిసేనకు నాయకులైన అంగద సుగ్రీవాదులు అలా రంగంమీద నించునేవున్నారు. వారి శిక్షణకింద కపివీరులంతా తోకలు నడుముకి చుట్టేసుకుని, చేతులు నులుము కొంటూ బాదులు తీర్చి నిలబడ్డారు.

'పోయివస్తా'మన్నట్టుగా శ్రీరాముడు ఒక శాంతయుతమైన చల్లని చూపు విసిరాడు. చెప్పలేక చెప్పలేక, లాంఛన ప్రాయంగా 'దయ వుంచండి!' అన్నారు నాయకులు. ఈ సమయంలో రాముడు కపివీరులందరివేళూ కలయజూచాడు. రామప్రభువుతో ఏదో విన్నవించుకోవాలనే ఆత్రం వారి ముఖాలలో గోచరించింది. కపివీరులు గుసగుసలాడజొచ్చారు. 'హుమ్!' అని వారిని అదమాయించారు నాయకులు.

పెల్లుబికిన ఉత్సాహంతో కపివీరులంతా ఒక్కసారిగా కిచకిచమన్నారు. 'మా యెడటనే ఇంత ఆగడమా!'—అన్నట్టు నాయకులు వారివేపు గద్దింపుతో చూచారు.

ఈపాటి తెలుసుకోలేదా ఆ సుగుణాభి రాముడు! 'అంగదా! సుగ్రీవా!! కపి వీరులను మీరు భయపెట్టకండి. వారి మనసులో కోరికలు నిర్భయంగా చెప్ప నీయండి. వారు సామాన్యులు కారు. మనకు యుద్ధంలో జయలక్ష్మిని చేకూర్చిన శోభన దేవతలు! ఇంతకూ అధికారం చెలాయించవలసిన ఘట్టం దాటేపోయింది. అనురాగం చూపవలసిన సమయమిది...' అన్నాడు శ్రీరాముడు. ఈ అభయానికి సంతోషం పట్టలేక, కపివీరులు తోకలు సద్దుకొని, మరొక్కసారి కిచకిచలాడారు.

అప్పుడు వాలయ్య అనే కపివీరుడు యుడుపు వదిలి ముందుకు వచ్చి 'స్వామీ! చనవిచ్చారు గనక కడుపులో వృద్ధేశం మనవి చేసుకొంటున్నాము. రామ సేవ కోసం పుట్టిన వీరులము మేము. వచ్చిన పని అయింది. ఇప్పుడు మమ్మల్ని ఇలా వదిలేస్తే ఎక్కడికి పోగలం చెప్పండి. మా రామప్రభువే ఇలా వదిలేస్తే మమ్మల్ని విమానం ఎక్కించేది ఎవరు? మా సరదా తీర్చేది ఎవరు?—ఈ మాటలో పొరపాటుంటే మన్నించండి!' అన్నాడు.

'అది కాదండీ. ఎంతమందినైనా భరించి తీసుకపోవటానికి మహిమగల పుష్పకవిమానం ఉండగా, మనందరినీ ఎక్కించుకోటానికి సందేహ మెందుకో? ఎవళ్లది యేంపోవాలిఅంట!' అని పశ్చిం చాడు ఇంకొక వీరుడు.

ఇలా వీళ్లు వాదించుకునేసరికి లక్ష్మణుడికి చీకాకెత్తింది. 'చూచావా అన్నయ్యా!—ఇప్పుడే వీళ్లలో వీళ్లకు పడటంలేదు. ఈ కోతిమూకని వెంట

చందమామ

బెట్టుకు వెళితే నలుగురూ నవ్విపోతారు కూడాను' అన్నాడు.

తమ్ముణ్ణి మందలించాడు శ్రీరాముడు. 'వాలయ్యా! నీవేమీ ఆత్రపడకు. మనలో ఒక్కళ్లమూ ఇక్కడ దిగడిపొనక్కరలేదు. అందరమూ కలిసి అయోధ్యకు వెళ్లి పోదాము. దివ్యమైన పుష్పకవిమానం ఉండగా మనకేం లోటోయ్! ఈ సంగతి ముందే చెప్పవలసింది మీతో. మరిచా. పొరపాటు...' అంటూ తన మందమతికి చిన్నబుచ్చుకున్నాడు.

"అవునవును. ఎంత పొరపాటు జరిగిందీ! మన కపివీరుల కోరికలు ఇంకా యేమున్నాయో ఇప్పుడైనా కనుక్కోండి" అని సలహాపూర్వకంగా హెచ్చరించింది, జనని జానకి.

అంతట తిండిపోతు తిమ్మయ్య జంకుతూ వచ్చి, "రామప్రభూ!—ఎవరేమి కోరుకున్నా లేదనకుండా అనుగ్రహిస్తావనే తిరుదు ఉండకదా నీకు? కాయా కనురూ, దుంపా ధూళి నమిలి నమిలి విసు గెత్తిపోయింది. మీవంటి రాజాధిరాజులు రుచికరమైన లాడూలూ అవ్వీ ఆరగిస్తారని చెప్పుకొంటారే, మేం మాత్రం వాటిని కాస్త

చవిచూడకూడదా!' అని తన కుగరి అపేక్షను వెల్లడించాడు.

అమాయకమైన ఈ కోరిక విని సీతా రాములు నవ్వికున్నారు. 'అసలే కోతి మూక. అందులో ఇది యుద్ధజయం కలిగిన సంతోషనమయం. పైగా దయామయుడైన రామచంద్రుడు 'కావలినందల్లా ఆడగండి' అని అభయమిచ్చివున్నాడు. వళ్లూ పై తెలియకుండా పిళ్లు ఇంకా పిచ్చికోరికలు యేమేమి కోరుకుంటారో' అనితలిచి, హనుమంతుడు హుంకరించాడు వాళ్లనైపు తిరిగి. కపివీరులు తలలు వంచారు.

వీరులకు విందు యేర్పాటు చేశారు. హనుమంతుడు పెద్దరికం వహించాడు.

ఒక్కగంటలో వస్తుసంభారాలన్నీ సమా కూడిపోయినై. మరొక్క గంటసేపటికల్లా పంచభక్త్య పరమాన్నాలతో ఇంతమందికీ భోజనాదికాలు సిద్ధమైనాయి. హనుమం తుడు వచ్చి 'బంతులు తీర్చి అందరూ బుద్ధిగా కూర్చోండి. పద్దన జరుగుతుంది' అని చెప్పాడు.

ఎలా ఐతేనేం, అంజనేయుని మాట విని, అందరూ కదురుగా కూర్చున్నారు. కనిమైనా అయిందో లేదో, ఒక వుస్తికాయ వచ్చి బంతిమధ్యన కూర్చున్న ఒక కపి వీరుని ఒడిలో పడింది. వీరుడు ఆ కాయ కేసి తదేకదీక్షతో చూచి చూచి, లోపలి యేమిటి వుంటుందోననే ఆత్రంతో రెండు వేళతోనూ నొక్కాడు. పుసుక్కుమని ఒక గింజ కాయలోనించి బయటకి జారివచ్చి, పైకి ఎగిరింది.

"ఓసీ, నలుసంత లేవే, నాకంటె ఎత్తుగా ఎగురుదామనా నీ పుద్దేశం!" అంటూ వీరుడు ఆ గింజతోపాటే ఒక్క యెగురు ఎగిరాడు. 'తమ్ముడు ఎందుకు యెగురు తున్నాడో, ఏమి ప్రమాదం వచ్చిందో, మనం

తిమ్మయ్య కోరిక విన్నవెంటనే శ్రీరాముడు 'అలాగే నేయి నా తండ్రి!— లాడూలూ అవ్వీ తప్పుకుండా తిందురు గాని. అయోధ్యకు చేరుకోగానే అన్నీ చేసుకోవచ్చు. జాగెందుకు, రండి!' అన్నాడు.

గిరగిరమని తోకలు వూపుకొంటూ, బిలబిలమని కపివీరులంతా విమానం ఎక్కేశారు. జాంమ్మని ఝాంకారం పెడుతూ పుష్పకం గగనమార్గాన ఎగిరెగిరి పోయి, కొంచెంసేపటికల్లా అయోధ్యా నగరంలో వారింది! అయోధ్యలో ఓగ్గి దిగటంతేనే ముందు సీతారాములు కపి

వెళ్లి సాయపడకపోతే ఎలాగా?' అని అనుకుని, ప్రక్కనున్న వీరుడూ ఎగిరాడు. ఈ యిద్దరూ ఎగిరేసరికల్లా, కారణం తెలుసుకోకుండానే ఇంకొకడూ, మరిపకడూ వచ్చి వాళ్లతోపాటు గెంతులేశారు. అంతలోనే వంక్రులన్నీ చెదిరిపోయి, అందరూ ఒక్క చోట మూగేసి, ఒక్కలా ఎగురబోచ్చారు.

ఇది చూసి హనుమంతుడు "ఏమిటా మీ గోలకాలా! ఇంతట్లోనే మీ బుద్ధి గడ్డి తిన్నదే! మన చేష్టలు చూచే అందరూ మనల్ని కోతుల బాగోతం అంటారు. భోజనాల వేళ ఇంత గొడవ చేశారే, మీ వాలకం చూస్తే ఆ రామయ తండ్రీకి మాత్రం ఎంతకని ఓరిమి నిలుస్తుంది...?" అంటూ మందలించబోయాడు.

ఇంతలో విస్తళ్లు వేయటం, ఆ వెంటనే లాడూలు బుట్టలు చేతిపట్టుకుని సీతా రాములు స్వయంగా వడ్డించ రావటం జరిగింది. "హనుమా!—మన వీరులమీద విసుక్కుంటున్నావెందుకు? చూడు. పాపం, ఎంత బుద్ధిగా కుర్చుంటున్నారో! ఏదీ, ఎక్కువగా అల్లరి చేశాడన్నావే, ఆ వీరు డేడి? అతనికి రెండు లాడూలు! అంతే కాస్త!!" అనేసరికల్లా ఎక్కడివాళ్లు అక్కడ

నద్దుకొన్నారు. వీళ్లకి బుద్ధివచ్చింది, ఫరవాలేదని హనుమంతుడు ధైర్యంచెందాడు.

జానకిరాములు వడ్డన చేస్తూవుండగా, ఉన్నట్టేవుండి ఒక కవివీరుడు శ్రీరాముడి బుజంమీదికి ఎక్కి కూర్చున్నాడు. మరొకడు బుట్టలో లాడూలు బలపంతాన లాక్కున్నాడు. ఇంకొక కవివీరుడు ఊరుకోక జానికమ్మ మెడలో హారం తీసి పరీక్ష చేయబోయాడు, ఏదో మహా తెలిసినట్టుగా.

ఇన్నివేసినా ఆ దంపతులు ఆనందంతోనే వున్నారు. సీతానికి, కవివీరుల చేష్టలు చూచినకొద్దీ వారికి సంతోషం ఎక్కువైంది. కాని, వారు పడే యాతన చూడలేక హను

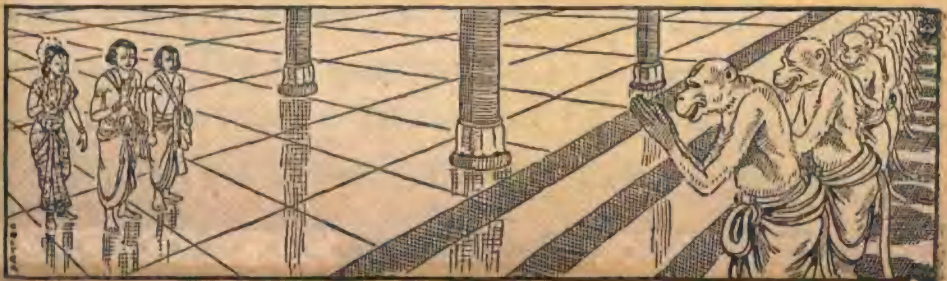
మంతుడూ, లక్ష్మణుడూ కపివీరులను కోపదృష్టితో చూడసాగారు. "హనుమా! లక్ష్మణా!! మన బిడ్డల అల్లరి మనకు ముద్దుకాదుటోయ్! అయినా వారు చేసేది అల్లరికాదు. అది నిష్ఠపటమైన ఆనందం!" అన్నాడు రాముడు మందహాసంతో.

విందు పూర్తి బంది. ఒక్కొక్క కపివీరుణ్ణి ఒడిలోకి తీసుకుని శ్రీరామచంద్రమూర్తిని మిమిరేసరికి, వాళ్లకు యుద్ధపు బడలిక ఎక్కడిదక్కడనే యెగిరిపోయింది.

తరువాత శ్రీరాముడి పట్టాభిషేక మహోత్సవానికి అతివైభవంగా యేర్పాట్లు జరిగినై. ఆ సమయమందు శ్రీరాముడు ప్రత్యేకించి కపిసేననూ, వాళ్ల ప్రజ్ఞనూ ప్రస్తుతించాడు. పైగా నిండు దర్బారులో "ఓ మహావీరులారా! భూలోకంలో రామ కథతోపాటు రామసేవకు అంకితమైన కపివీరుల కథనముకూడా నడుస్తూనే వుంటుంది. కపివీరుడు కంటబడితే చాలు,

మానవులకు రామాయణకథ జ్ఞాపకం వస్తుంది. అటువంటి అవిసాభావ సంబంధమున్నది రెండింటికి. మీ సంతోషమే నా సంతోషమని తెలియటంచేత, మానవులు మిమ్మల్ని గౌరవిస్తే నన్ను పూజించినట్టుగానే భావిస్తారు. ఇంతటినుండి మీరు దేశమందుండే పుణ్యక్షేత్రాలు చేరుకుని ఉనితయే ర్వరు చుకోండి. అక్కడికి వచ్చే భక్తులు మిమ్మల్ని చూడగానే రామకథ గురుతువచ్చి ధన్యులవుతారు. మీరు చేసిన సాయానికి ఇదే నేనీయగల కానుక" అంటూ అప్యాయంతో వారిని దీవించాడు.

శ్రీరామచంద్రమూర్తి ఇలా చెబుతూ వుంటే జయదుండుభులు మ్రోగినై కపివీరులమీద పుష్పవర్షం కురిసింది. కపివీరులు వాలములు ఊపుకొంటూ, సీతారాములకూ హనుమంతునికి నమస్కరించి సెలవు తీసుకుని, కిచకిచలాడుతూ పోయి, దివ్యక్షేత్రాలు చేరుకున్నారు.

అనగనగనగా ఒకగురువుగారు. ఆయన విలే శ్వరమనే గ్రామంలో గురుకులం స్థాపించి, విద్య చెబుతూ ఉండేవాడు. గురువుగారు గొప్ప పండితుడనీ, శాస్త్రంలో నిధిఅనీ దేశమంతటా కీర్తి మోగిపోయింది. ఆ ఖ్యాతి విని నలుమూలలనుంచి అనేక మంది విద్యార్థులు చదువు కోటానికని ఆయనవద్దకు వచ్చేవారు.

ఇలానే ఒకసారి దూరప్రాంతం నించి ఒక పిల్లవాడు ఉపాధ్యాయులవారివద్దకు వచ్చాడు. ఆ పిల్లవాణ్ణి చూచి చూడటం తోనే గురువుగారికి చాలా ముచ్చటవేసింది. ఏమీ అంటే—పిల్లవాని రూపూ రేఖా, విన యుమూ విధేయతా, బుద్ధికుశలతా—ఈ లక్షణాలన్నీ ఆయనను ఎంతగానో ఆకర్షించినై. అందుకని శిష్యులందరూ ఒక యేత్తూ, ఈ పిల్లవాడు ఒక్కడూ ఒక యేత్తుగానూ చూచుకోసాగాడు.

అంతేకాదు. వానికి తన యింట్లోనే బస యేర్పాటుచేసి, తనకు వచ్చిన సమస్త విద్యలూ నూరిపోశాడు. పిల్లవాడుకూడా గురువుగారికి శుశ్రూషచేస్తూ, శ్రద్ధాభక్తులతో చదువుకుని, త్వరలోనే విద్యలన్నీ నేర్చుకొన్నాడు. గురువుగారికి వానిపైన అమితమైన అభిమానం కుదిరింది.

ఇంతలో, పెళ్లియీడుకి వచ్చిన గురువుగారి అమ్మాయిని ఎవరికి యివ్వటమా అని ప్రసక్తి వచ్చింది. ఎన్నో సంబంధాలు చూచారు. ఒక్కటి నచ్చలేదు. ఏదో ఒకటి నచ్చినా, కట్నాలు కానుకలవద్ద షరతులు కుదరలేదు.

చివరకు మెరపులాగా గురువుగారికి ఒక ఆలోచన తట్టింది. 'చక్కటి కుర్రవాడు వేతిలో ఉండగా అనవసరంగా శ్రమ పడి దేశాలన్నీ వెతకడ మెందుకు? చాలా కాలం నించి నాదగ్గర శిష్యురికం చేస్తున్న

ఈ కుర్రవాడు లక్షణయుక్త సంపన్నుడు, నమ్మకమైనవాడు, నిజానికి ఇటువంటి కుర్రవాడు దొరకడమే దుర్లభం. అదృష్టవశాత్తు వాడు నా శిష్యుడు కావటం సంభవించింది' అంటూ తలపోశాడు. మారు ఆలోచన లేకుండా, మంచి ముహూర్తం చూసి, ఆ పిల్లవానికే తన కుమార్తెనిచ్చి యథావిధిగా పెళ్ళి చేశాడు.

అపూర్వమయినటువంటి ఈ వివాహానికి అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. గురువుగారికి శిష్యునిమీద ఉండే అనురాగమూ, శిష్యుడికి గురువుగారిపట్ల ఉండే భక్తి తాత్పర్యాలూ చూచి లోకులు మెచ్చుకున్నారు.

ఆ పిల్లవాడు తనకుమించిన శిష్యుడైనందుకూ, పైగా తనకు అల్లుడయినందుకూ గురువుగారు మురిసిపోయారు. నూతన దంపతులు చిలకా గోరింకల్లాగ హాయిగా సంసారం సాగిస్తూవుండటం గురువుగారికి కనుపండువుగా వుంటున్నది.

ఇలా ఉండగా—కుమార్తెకు నగలు చేయించుదామనే వుద్దేశంతో కంసాలి బ్రహ్మన్ని ఇంటికి రప్పించారు గురువుగారు. ఇంటిపద్దనే తనయెదట కూర్చోబెట్టి పనిచేయిస్తే దగా యేమీ జరగటానికి వీలుండదని ఆయన నమ్మకం. బ్రహ్మం పని ప్రారంభించాడు. అల్లుడూ మామగారూ ఒకరితరువాత ఒకరు విడవకుండా బ్రహ్మం ఎదటనే కూర్చుని కాపలా కాస్తున్నారు. పని సాగిపోతున్నది.

ఒకరోజున గురువుగారు జపంచేసుకునే నిష్ఠలో ఉన్నారు. బ్రహ్మం ఎదట కాపలా కాస్తున్న అల్లుడు ఏదో పనిమీద ఒక్క నిమిషం గదిలోకి వెళ్ళాడు. అప్పుడు బ్రహ్మం ఒక గట్టి సుత్తిదెబ్బ కొట్టాడు. ఆ సుత్తిదెబ్బ చెవిని పడిపడటంతోనే అల్లుడు గబగబలాడుతూ వచ్చి 'బ్రహ్మం! క్షణంలో కనుగప్పి మాయచేశావే!' అన్నాడు.

బ్రహ్మం తెల్లబోతూ 'తీగ సాగకొడుతున్నాను. అంతే బాబూ!' అన్నాడు.

'ఎందుకయ్యా, అలా తెల్లబోతావు! అనలు బంగారపుదెబ్బకి, కల్తీబంగారపుదెబ్బకి ఆపాటి తేడా తెలుసుకోలేననుకున్నావా? నాదగ్గర సాగవు నీ ఆటలు!' అని గద్దించాడు.

ఈ ఘర్షణ జరుగుతూ వుండగా, జవంలో వున్న గురువుగారు లేచి వచ్చారు. 'ఏమిటయ్యా బ్రహ్మం, నమ్మినందుకు ఇలాగేనా చేయటం?' అన్నారు.

అందుకు బ్రహ్మన్న తమాయించుకుని కొంచెంసేపుండి "బాబూగారూ!-నే నోక్కమాట అంటాను, కోపగించకండి! అల్లుడు గారి తెలివితేటలు సామాన్యమైనవి కావు. అటువంటివారు మీకు దొరకటం సజానికి ఎంతో అదృష్టమే. ఐతే..." అని ఊరుకున్నాడు.

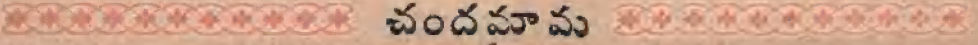
'చెప్పవేయ్ బ్రహ్మం! సందేహిస్తావేం?' అంటూ వేగిరపెట్టాడు గురువుగారు.

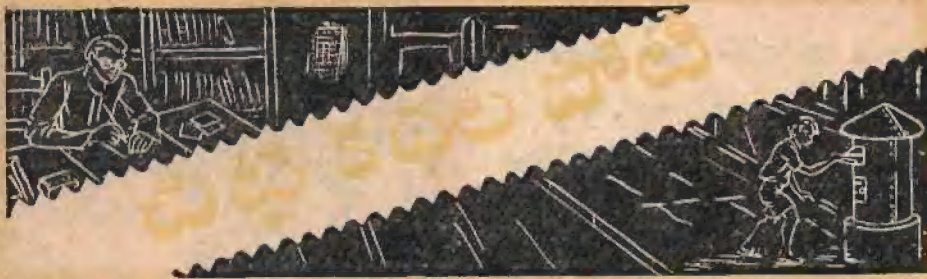
"అబ్బే, మరేమీ లేదండి. అబద్ధం ఎందుకు చెప్పాలి? కడుపు కళ్ళూరికొద్దీ నేను మీ బంగారం కల్తీ చేసినమాట వాస్తవమే. ఐతే-ధ్వనినిబట్టి మేలిమి

బంగారమో, కల్తీబంగారమో కనిపెట్టగలగటం ఒక్క మావాళ్ళకే తెలుసు! మరెవళ్ళకూ తరంకాదు. నేను చేసినపని అల్లుడుగారు ఇట్టే కనిపెట్టివేయగలిగారే, ఇంతటి గ్రహణశక్తి ఆయనకు ఎలా కలిగిందా అని ఆలోచిస్తున్నా' నన్నాడు.

గురువుగారు అల్లుణ్ణి ఆరాతీసి కనుక్కుగా అతడు బ్రాహ్మణపిల్లవాడినని అబద్ధంచెప్పి శిష్యుడుగా ప్రవేశించినట్టూ, నమ్మకంగా శిష్యరికంపేసి విద్య నేర్చుకున్నట్టూ తేలిపోయింది. తక్షణమే ఆయన అల్లుడినీ కూతుర్నీ వెళ్ళగొట్టి, ఊరివెలవల ఒక కుటీరంలో ప్రవేశపెట్టాడు.

1

పూర్వం ఒక ఉద్యోగి లంచాలు పట్టి బాగా అర్జించాడు. రాబడి హెచ్చు కాగానే వంట బ్రాహ్మణునిపట్టి “రేపటినించి భోజనంలోకి ఆరురకాల పదార్థాలు తయారుచేస్తూ వుండు” అని చెప్పాడు. అలాగే చేస్తూ వచ్చాడు వంటబ్రాహ్మణుడు.

కొద్దిరోజులకల్లా లంచాల గొడవ అధికారులకు తెలిసి ఆయనను డిస్మిస్ చేశారు.

ఉద్యోగం ఊడిపోగానే మళ్ళీ వంట బ్రాహ్మణుని పిలిచి “కారణాంతరాలవల్ల నా ఉద్యోగం ఊడింది. కాబట్టి ఇకముందు సాపాటులోకి ఆరు ఆధరువులు వద్దు. ఏదో రెండు పదార్థాలతోనే సరిపెచ్చుకుంటాను” అని చెప్పాడు ఆయన.

“అలాగే, బాబూ!” అన్నాడు వంట బ్రాహ్మణుడు. నెల తిరిగింది. సామాను నిండు కున్నవన్నాడు వంటబ్రాహ్మణుడు.

“అప్పుడే అయిపోవటమేమిటి” అని యజమాని అతనిని వెంట బెట్టుకుని వంటింట్లోకి వెళ్ళిచూచాడు. చక్కా ఆరు

పదారాలూ కమ్ముగా తయారయి ఉన్నాయి. ‘ఏమయ్యా! రెండు ఆధరువులు చాలునని చెప్పలే నీతో?’ అని అడిగాడు. బ్రాహ్మణుడు తాపిగా, ‘చెప్పారు బాబూ! అందుకనే తమకు రెండు ఆధరువులే వడ్డిస్తున్నా!’ అన్నాడు. “మరి యింట్లో ఏమిటి?” అని అడిగాడు ఉద్యోగి ఆశ్చర్యంతో.

“నేను మామూలుగా ఆరు ఆధరువులూ చేస్తూనేవున్నా. అందులో మీకు మాత్రం రెండే వడ్డిస్తున్నా” అన్నాడు బ్రాహ్మణుడు. ‘ఏమిటయ్యా అడ్డుదిడ్డం’ అన్నాడు యజమాని.

“అడ్డుదిడ్డం ఏమున్నదండి బాబూ! మీ ఉద్యోగం ఊడింది కనుక అలా సెల విచ్చారు. కాని నావుద్యోగం వూడలేదుగా!” అన్నాడు వంటబ్రాహ్మణుడు.

తెల్లబోయాడు యజమాని, ‘నిజమే. ఈక్షణంతో నీ ఉద్యోగమూ ఊడుతోంది’ అంటూ తక్షణమే వంట బ్రాహ్మణికి స్వస్తి చెప్పి పంపివేశాడు.

ఒకప్పుడు ఒక సన్యాసి రైలు ప్రయాణం చేస్తూవుండగా బెజవాడ స్టేషనులో టికెట్ కలెక్టరు తనిఖీకి వచ్చాడు. టికెట్టు 'లే' దన్నాడు సన్యాసి, నిశ్చలంగా కూర్చుని.

"ఇదేమిటయ్యా స్వామి! కాషాయ నస్త్రాలుకట్టావు. గెడ్డాలు పెంచావు. మోసం చేయటమేనా మోక్షానికి మార్గం?" అన్నాడు టికెట్టుకలెక్టరు. అందుకు సన్యాసి "మేముచేసిన మోసం యేముంది! సత్యం లోనే దేవుడున్నాడు. కనుక, సత్యంకోసమే తీవ్రమంతా ధారపోస్తాము. సన్యాసులకు డబ్బుండదుకదా! అందుకనే సంసారులు సన్యాసులను పోషిస్తూ తరణిపాయం తెలుసుకోవాలని కాస్త్రాలు విధిస్తున్నాయి. ఈ సూత్రాన్నిబట్టి రైలువాళ్ళకూడా మా ప్రయాణాలు సాగనిచ్చి తోడుపడాలి" అని అవాబుచెప్పాడు.

"టికెట్టు లేనివాళ్ళను దింపివేయమని రైల్వేవారి సూత్రం" అన్నాడు టికెట్టు

కలెక్టరు. 'వెయ్యిళ్లు తిరుగుతాం. అందరూ ధర్మాత్ములే వుంటారా నాయనా! పెట్టినమ్మ పెడుతుంది, లేనమ్మ లే"దన్నాడు సన్యాసి.

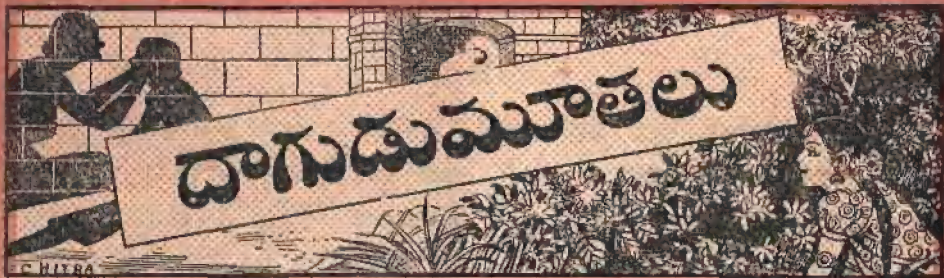
"రైల్వేనించి దింపివేయడంతో సరిపోదు. కేసుపెట్టి జైల్లోవేస్తారు కూడాను" అన్నాడు టికెట్టు కలెక్టరు. "అయితేనేమి? ప్రభుత్వంవారు జైల్లో వసతి ఇస్తారు, భోజనమూ పెడతారు. ఇంతకంటే ఏం కావాలి?" అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు సన్యాసి.

"మరైతే, జైల్లో మీ దేవుడిమాట ఏమిటి? మోక్షం సంపాదించడ మెలాగ?" అంటూ పరిహసించాడు టికెట్టు కలెక్టరు. "అమాయకునిలాగా కనబడుతున్నావే. ఇక్కడవుండే దేవుడు అక్కడలేడా? భగవంతుడు సర్వాంతర్యామి. మాకు జైలూ ఒకటే ఇల్లూ ఒకటే" అని చిరునవ్వుతో, బదులుచెప్పాడు సన్యాసి.

ఇక ప్రశ్నలు వెయ్యలేక టికెట్టు కలెక్టరు ఆ పెట్టె దిగి వెళ్ళిపోయాడు.

1—వ కథ—వ్రాసింది: జి. రత్నప్రభ, నికండ్రాబాదు—బహుమతిగా ఈమెకు వాటర్ కలర్ బాక్సు పంపుతున్నాం.

2—వ కథ—వ్రాసింది: యస్. బాస్కర రావు, గుంటూరు—బహుమతిగా యితనికి అందమైన పుస్తకాల సంచి పంపుతున్నాం.

చంద్రనగరం రాజాగారికి చంపకవల్లి అనే కుమార్తె ఉండేది. చంపకవల్లికి చిన్నప్పట్నుంచీకూడా 'దాగుడుమూతలు' అంటే మహాసరదా. మంత్రికూతురు, సేనాధిపతి కూతురు, గురువుగారి కూతురు—ఇంకా ఇలా ఎంతోమంది పిల్లలను చేరదీసి, ముసిలి దాసీని అటలో 'తల్లి'గా చేసుకుని తోటలో పొద్దుస్తమానం చంపకవల్లి దాగుడుమూతలు అడుతుండేది. అటలో దాక్కున్నప్పుడు చంపకవల్లిని తక్కినవాళ్లు మలభంగా కనిపెట్టలేక పోయేవారు. చాలాసేపు తిప్పలుపెట్టి, అఖరికి ఆ అమ్మాయే తను దాక్కున్న పొదలోంచి వికోకిలకూతోకూసి, పట్టుబడేది. తను 'దొంగ' ఐనప్పుడుమాత్రం తక్కినవాళ్లను ఇట్టే కనిపెట్టేసేది.

శుక్లపక్ష చంద్రునికిముల్లే చంపకవల్లి పెరిగి పెద్దదై, పదిహేనేళ్ల బాలాకుమార్తె

అయింది. ఆమెకు పెండ్లి యీడు వచ్చిందని రాణీగారు ఒకరోజున రాజాగారితో చెప్పిందికూడాను.

ఆయన నమ్మలేదు. 'పనిపిల్లకుముల్లే దాగుడుమూతలు అడే యీడు దాటనే లేదు, అప్పుడే పెళ్లియీడు వచ్చిందంటావేమిటి?' అన్నాడు రాజు.

'దాగుడుమూతలకేంలేండి. పెళ్లి అయి పిల్లలతల్లులయ్యాకకూడా కొంతమంది అటలు అడుతూనే ఉంటారు' అందిరాణీ.

'సరే అబ్బేతే. ఛప్పన్నదేశపు రాకుమారులలో ఎవరిని పెళ్లిచేసుకుంటుందో కనుక్కో' అన్నాడు రాజు.

అప్పుడు రాణీ కూతురునువిలిచి 'విమేషపుత్తడిబొమ్మా, ఛప్పన్నదేశపు రాజుకుమారులలో ఎవరే నీ పెళ్లికొడుకు?' అని లాలించి ఆడిగింది.

అందుకు చంపకవల్లి, 'ఎవరేమిటి? వేను దాక్కున్నప్పుడు ఏ రాజకుమారుడైతే నన్ను కనుక్కోగలడో అతడే!' అంది.

రాణి పెళ్లి రాజుతో చెప్పింది. రాజు ఘప్పన్నదేశపు రాజకుమారులందరికీ వినపడేటట్లు చాటింపు వేయించాడు.

రాకుమారులు రోజూ గుంపుగుంపులుగా వస్తూండడం, చంపకవల్లిని వెతుక్కోడం, ఆమెను కనుక్కోలేక వెళ్లిమొహాలు వేసుకుని తిరుగుదారి పట్టటం—ఇలా జరుగుతూ వచ్చింది. ఏ రాకుమారుడూ కనుక్కోలేక సోతే కూతురికి పెళ్లికాదేమోనని రాణికి భయం వేసింది.

'పొనియ్యవే, పెళ్లి కాకపోతే. హాయిగా చాగుడుమూతలు అడుకుంటూ మన ఉద్యానవనంలోనే ఉండిపోతాను!' అంది చంపకవల్లి. అలా అందే గాని చంపకవల్లికి పెళ్లి చేసుకోవాలని లేకపోలేదు. పొంచాలి దేశపు రాజుకొడుకు 'భానుకుమారుడు' చాలా అందంగా ఉంటాడని, తనకుమల్లనే అతనికి ఆటలంటే సరదా అని ఆమె విన్నది. 'చేసుకుంటే అతణ్ణి పెళ్లి చేసుకోవాలి' అని నిశ్చయించుకుంది ఆమె. 'భానుకుమారు డింకా తనని వెతుక్కుంటో

రాలేదు ఎందుచేత చెప్పమా' అని అనుకుంటూ ఎదురు చూస్తూ ఉండి.

భానుకుమారుడికి కూడా ఆ చాటింపు వినపడింది. చంపకవల్లిని ఎలాగైనా కనుక్కుని పెళ్లి చేసుకోవాలని మనసుపడ్డాడు. ఐతే తనకంటే కొమ్ములు తిరిగిన రాజకుమారులంతా 'చేతకానివల్ల' మంటూ తిరిగివస్తూండగా తనకిమాత్రం ఈపని సాధ్యమౌతుందా అని ఊరుకున్నాడు.

భానుకుమారునికి స్నేహసాగరుడనే స్నేహితుడున్నాడు. అతను రాకుమారునితో 'ఇక్కడ కూచుని ఇలా మీసమేపాలు లెక్కపెడితే కార్యం చక్కబడుతుందా?

రా, బయల్దేరు. ఇతరులకు సాధ్యంకాని పని నీకు సాధ్యం కాదనుకోకు. నువ్వు తప్ప కుండా నెగ్గుతావు. నాకు తెలుసు' అంటూ ప్రోత్సహించి, భానుకుమారుణ్ణి చంద్ర నగరానికి లాక్కొచ్చాడు.

భానుకుమారుడు వచ్చినరోజునే మరీ ఆరుగురు రాకుమారులు కూడా వచ్చారు. రాజుగారు ఆ యేడుగుర్ని చూసి, 'ఇంత వరకూ ఒక్కడూ మా అమ్మాయిని పట్టలేక పోయారు. మీరూ అంతే! ఐనా వచ్చారు గనక వెతుక్కోండి' అన్నాడు. చంపకవల్లి దాక్కుని 'సైకే' అన్నాక వాళ్లని ఉద్యాన వనంలో ప్రవేశపెట్టాడు.

భానుకుమారుడూ, తక్కిన రాజుకుమారులు ఆరుగురూ తలొకటై వాళ్లి వెతికేరు. చెట్లు వెతికేరు, పుట్టలు వెతికేరు. పావరిళ్లలో చూశారు. పర్వకుటీరాలు గాలించారు. అక్కడేమిటి ఇక్కడేమిటి, అన్ని చోటులా అన్వేషించారు. తిరిగి తిరిగి చెప్పలు ఆరిగి పోయినాయేగాని వాళ్లెవరూ చంపకవల్లి జాడ తెలుసుకోలేకపోయారు.

రాజుకి ఈమాటు మరీ భయంవేసింది. ఆనాడు వచ్చిన రాజకుమారులు తప్పితే ఇంక రావలసిన రాజకుమారు లెవరూ లేరాయె. చంపకవల్లి పెళ్లిమాటేమిటి?— ఇదీ అవిడకి పట్టుకున్న ఆశ్రం. 'అమ్మాయ్, లేనిపోని పట్టంపులు పోక ఈ యేడుగురు రాకుమారులలోనూ నీకు సచ్చినవాణ్ణి ఎన్నుకోవే' అని బ్రతిమాలింది.

'అదేమన్నమాట. అంతగా కావలిస్తే, వీళ్లనే రేపు మళ్లి వచ్చి వెతుక్కోమను. నన్ను కనుక్కోగలిగినవాణ్ణిగాని నేను పెళ్లి చేసుకోను!' అని నిష్కర్షగా చెప్పివేసింది చంపకవల్లి.

మరునాటి ఉదయం భానుకుమారుడు స్నేహసాగరుడితో యేటి ఒడ్డుకి పోయి, 'ఒకటి కాదు నూరు అవకాశాలు ఇచ్చినా

చంపకవల్లని కనుక్కోలే' మని నిట్టూరుస్తూ
చతికిలపడ్డాడు. స్నేహసాగరుడు 'ఏం చేస్తే
బాగుంటుంది?' అని అలోచనలో పడ్డాడు.
ఇంతలో చంపకవల్లికి దాగుడుమూతల్లో
తళ్లుమూసే మునిలిది దారిని పొతున్న
దానికిమల్లెవచ్చి నిలబడి, ఏమి ఎరగనట్లు
'ఎవరయ్యా మీరు?' అంది.

'రాకుమార్తెను వెతకటాకిని వచ్చిన
యేడుగురు రాకుమారులలో నేనొకణ్ణి'
అన్నాడు భానుకుమారుడు.

అందుకు మునిలిది, "ఒహో అలాగా?
నిన్న మీరంతా వెతుకుతున్నప్పుడు
ఉద్యానవనంలో నేనూ ఉన్నాను. ఔను
గాని 'ఏడుగురం' అంటావేమిటి? నేను
ఎనమండుగురు రాకుమారుల్ని చూసినట్లు
జ్ఞాపకమే... ఇహహీ! హహ!! ఈ రాజ
కుమారులంతా ఇంతే! తొంభైయేళ్లవాన్ని,
నాకు అనినంతకూడా అనలేదే నీకు!
అప్పుడే ఇంత చత్వారమా?" అంటూ
నవ్వేసి వెళ్లిపోయింది.

స్నేహసాగరుడు భానుకుమారుడితో
'ఏమిటోయ్, నువ్వు ఏడుగురంటే ఈ
మునిలిది ఎనమండుగురని వాదిస్తుంది?'
అని అడిగాడు.

'పోనిద్దూ, ఏచ్చిదాని మాటలకేమిటి?
ఇంతకీ ఏడుగురైతేం, ఎనమండుగురైతేం,
రాకుమార్తెను కనిపెట్టలేకపోయాక?'
అన్నాడు భానుకుమారుడు.

గంట కొట్టేసరికల్లా భానుకుమారుడూ
తక్కిన ఆరుగురు రాకుమారులూ ఉద్యాన
వనం వాకిట హజరయారు. 'ఇంక వెతుక్కో
వచ్చు. తేటలోపలకి వెళ్లండి' అని రాజు
అనుమతి ఇచ్చాడు. లోపలికి వెళ్లేనమ
యంలో భానుకుమారుడికి మునిలిదాని
మాట జ్ఞాపకం వచ్చి ఎంతమంది ఉన్నదీ
ఒక్కమాటు లెక్క చూసుకున్నాడు. 'నేను
చెప్పించేసరి. మేము యేడుగురమే ఉంట.

ముసిల్మాని మాట మతిలేని మాట! అనుకున్నాడు.

వాళ్లు తోటలో దళదళలాడుతూ వెళ్లి, పెండ్లి కూతురు కనపడలేదంటూ జలక్రిడలాడే కొలనువద్దకు వచ్చి చేరుకున్నారు. భాను కుమారుడు మళ్ళీ ఒకమాటు లెక్కపెట్టే సరికి ఎనమండుగురు కనపడ్డారు. 'ఇదేమి ఆశ్చర్యం? ఏడుగురల్లా ఎనమండుగురయారెట్లా? ఇందులో ఏదో కీలకమున్నది. ముసిలిది పనిగట్టుకువచ్చే ఆ మాట చెప్పిపోయింది' అనుకున్నాడు భాను కుమారుడు. తక్కిన యేడుగురూ కూమని దిక్కలు చూడటం మొదలెట్టారు. భాను కుమారుడుమాత్రం అలా చెయ్యలేదు. ఆ యేడుగురి మొగాలు పరిశీలించేసరికి, వారిలో ఒక మొహం క్రొత్తగా వున్నది. అతడు ముసిముసి నవ్వులతో ఆ క్రొత్త మొహంవద్దకు సూటిగావెళ్లి చెయ్యి పట్టు

కుని, 'ఏదేశపు రాకుమారులండి మీరు?' అని అడిగేడు.

ఆ రాజపుత్రుని వేషంలోవున్న చంపక పల్లి కోపంనడస్తూ, 'మాది ఏదేశమైతే మీ కెందుకు? రాజపుత్రికను వెతుక్కొండి. వెళ్లండి!' అని చెయ్యి విడిచిపించుకోబోయింది.

'నాకు కావాలిసే అడుగుతూవుంటు. ముందు చెప్పండి. రాజపుత్రికను నెమ్మదిగా వెతుక్కుంటాం. తొందరలేదు' అని నవ్వుతూ, పిల్ల నెత్తిమీది తురాయి పాగా తీసివేశాడు.

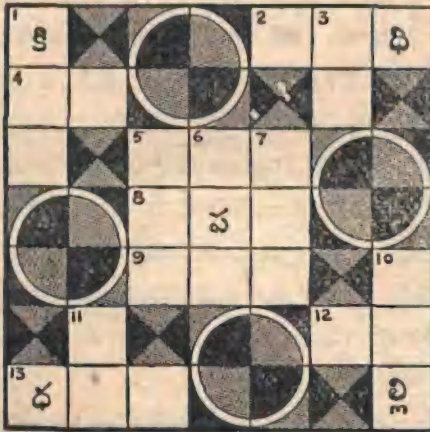
ఇదిచూచి తక్కిన రాజపుత్రులంతా రాకుమారితో 'అమ్మ దొంగ! నువ్వు మాతోపాటు మగవేషంలో వెతుక్కు తున్నావా? ఇదా మమ్మల్ని చిత్తుచేయటానికి నువ్వు వేసిన యెత్తు!' అంటూ అమె తిలిచి తేటలను మెచ్చుకున్నారు.

చందమామ పజిల్ (భాషాభివృద్ధికి)

అడ్డము :

2. వంతెన	8. ఆపద
4. అరవై దస్తాలు	9. పేనా
5. తచింపబడినది	12. మురద
13. భూమి	

నిలువు :

1. అర్జునుడు	6. చంచలమైనది
3. లక్ష్మి	7. సముద్రము
5. ఒక దున్ను	10. చందమామ
11. పార్వతి	

యుక్తి లెక్క

★

ఒకపూల్లో ఒక బడిపంతులు ఉన్నాడు. ఆయన మంచి మాటకారి. ఒకరోజున ఒక పెద్దమనిషి వచ్చి, “ఏమిడి పంతులుగారూ! మీ బల్లో పిల్లలెంత మంది వున్నారు?” అని అడిగాడు. అందుకు పంతులు యిలా చెప్పాడు, “అయ్యా! లెక్కకేం చాలామంది వున్నారు. అయితే ప్రస్తుతం ఈ పూట హజరైంది 37 మందే. మిగతావాళ్లు ఏమయ్యారంటారేమో, వినండి. మొత్తం పిల్లల్లో ఆరోపంతు కుప్పనూర్పిల్లని పంకబెట్టి రాలేదు. ఇదిగాక ‘మాయింట్లో పెళ్లని ఒకడూ, ఒడుగని ఒకడూ’ యిలాగ మరో 11 మంది ఎగ్గిట్టారు. వీళ్లుగాక రోగం వచ్చిందనీ, నొప్పొచ్చిందనీ మరో 7 గురు సెలవు బెట్టారు” అన్నాడు.

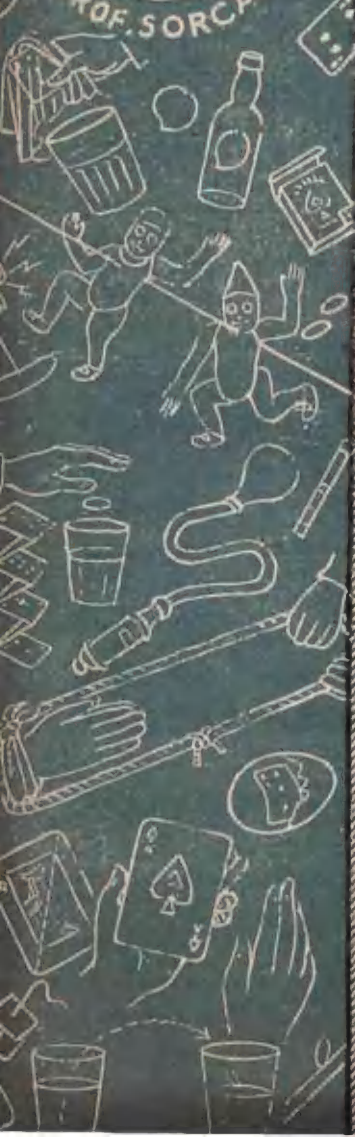
“అదేమిటి పంతులుగారూ! మొత్తం పిల్లలెంతమంది అని అడిగితే ఈ రామాయణమంతా ఏమిటి?” అని అడిగాడు ఆ పెద్దమనిషి.

అందుకు పంతులు “అలోచించండి. మీకే తెలుస్తుంది” అన్నాడు. కాని ఎంత అలోచించినా మొత్తం పిల్లలెందరో ఆ పెద్దమనిషికి అంతు చిక్కనేలేదు. మీరు చెప్పకండి చూదాం? మీకూ తెలియకపోతే 56-వ పేజీ చూడండి.

గొంతుబొలమ

PROF. SORCAR

ఖాళీదబ్బాలో పిప్పరమెంట్లు తెప్పించటం

బుంద్రజాలికుడు రేకుతో చేసిన టిన్ను ఒకటి దాని మూత తీసి ప్రేక్షకులదగ్గరికి తీసుకుపోయి చూపిస్తాడు. ప్రేక్షకులు ఎంత పరిశీలనగా చూసినా అందులో ఏమీ కనపడదు. ప్రేక్షకులు యిలా పరిశీలన చేసుకున్న తర్వాత ఆ టిన్నుని తన బల్లపైన వుంచుతాడు తర్వాత ఎవరిదగ్గిర్నుంచైనా ఒక జేబురుమాలు అడిగి తీసుకుని దానిమీద కప్పి, మాయాదండంతో వన్ - టు - త్రి అని దానికి తాకించి మూత తీసేసరికి అందులో పిప్పర మెంట్లు, చాక్లెట్లు ఉంటాయి. వాటిని ప్రేక్షకులకు చూపించి అక్కడవున్న పిల్లలకు పంచిపెడితే వాళ్లు సంతోషంగా తింటారు. యిళ్లకు తిరిగివెళ్లి ఈ సంగతి ఆ చుట్టుప్రక్కల స్నేహితు లందరిలో వాళ్లు ప్రచారం చేస్తారు. ప్రవారానికి ఇదిఒక ముఖ్యమైన సాధన. కొంత మంది గారడివాళ్లు ఈ టిన్నుమీద కాసిని బియ్యపు గింజలు చల్లి టిన్నులోంచి పేలాలు తెప్పించటం కద్దు. నేనూ ఇలాగే పైన కాసిని పూలుచల్లి టిన్నులోంచి పూల దండ తీసి చూపించి, అక్కడ హజరయినవారిలో ఒక పెద్దమనిషి మెడలో వేసేవాణ్ణి. ఇలాంటియుక్తి టిప్పార్తి లాంటి సమావేశాల్లో ప్రదర్శించినట్టయితే ఎంతో గమ్మత్తుగా ఉంటుంది.

ఇప్పుడు ఈ బ్రిక్కును గురించిన రహస్యం చెబు తాను. ఇదంతా మనం తయారు చేయించుకునే టిన్ను మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. 1-వ బొమ్మలో చూపినట్లు రెండువైపులా తెరిచివుండేగట్టం ఒకటి, 2-వ బొమ్మలో చూపినట్లు రెండువైపులా మూతలు అమర్చబడి రెండు అరలు కలిగివున్న టిన్ను ఒకటి తయారుచేసుకో.

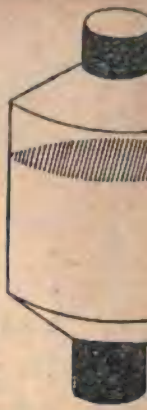
ఈ టిన్ను 1-వ బొమ్మలో చూపబడిన గొట్టంలో దూర్చినట్లయితే ఎక్కువ బిగుతుగా గానీ, ఎక్కువ వదులుగాగానీ వుండక ఎటు జరిపితే అటు నుళు వుగా జరిగేట్టు వుండాలి. 2-వ బొమ్మలో ప్రకారం తయారు చేసుకొన్న టిన్నులో రెండు అరలు అమర్చు. ఒకటి పెద్ద అర మరొకటి చిన్న అర. చిన్న అరలో పిప్పరమెంట్లూ, చాక్లెట్లూ పోసి ఏ మాత్రమూ కాళీ లేకుండా పూర్తిగా నింపి, మూత పెట్టు. (టిన్నుని గట్టిగా కదిలించి చూపినా లోపలి పిప్పరమెంట్లు గలగలలాడకూడదన్నమాట) ఇప్పుడు ఈ రెండో టిన్నుని మొదట తయారు చేసుకున్న గొట్టంలో దూర్చు. ఇటువంటి టిన్ను తయారు చేసుకుని సభకి రావాలి. ఇది ఎలా వుండాలి 3-వ బొమ్మలో చూడు.

టిన్నుని ప్రేక్షకులకి చూపేటప్పుడు, కాళీగావున్న పెద్ద అర వాళ్లవైపు ఉండేట్టుగా పట్టుకోవాలి. వాళ్లు బాగా పరిశీలించుకుని టిన్ను ఖాళీదేనని నమ్ముతారు. ఇంకా నమ్మించాలంటే టిన్నుని కొద్దిగా వంచి అడించి చూపించవచ్చు. నీవు తిరిగి ఓబులుదగ్గిరికి వచ్చేటప్పుడు ఒక చిన్న గమ్మత్తు చెయ్యాలి. ప్రేక్షకులకు చూపిన పెద్ద అరవున్నవైపు గొట్టంలోకి నెట్టు. ఇప్పుడు టిన్నుని తెచ్చి బల్లమీద పెట్టినట్లయితే పిప్పరమెంట్లు వున్న అర పైకి వస్తుందన్నమాట. ఇది ఎలా వుండాలి 4-వ బొమ్మలో చూడు.

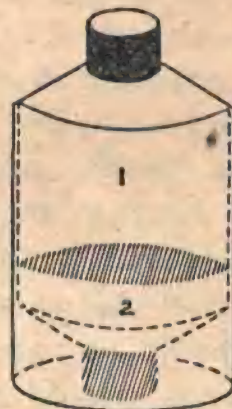
తర్వాత ప్రేక్షకుల దగ్గర జేబురుమాల తీసుకుని టిన్నుపైన కప్పివెయ్యి. మాయదండం దానిపైన ముమ్మారు తాకించి, చేతిరుమాలు తీసివెయ్యి. టిన్ను మూత తీసి పిప్పరమెంట్లూ చాక్లెట్లూ పంచిపెట్టు.

1-వ బొమ్మ

2-వ బొమ్మ

3-వ బొమ్మ

4-వ బొమ్మ

పాఠకులు ఈ గాథని గురించి యి వివరంగా తెలుసుకోదలిచితే, వారు 'మామ' పేరు ఉదాహరిస్తూ ప్రాపెనరు నేరుగా వ్రాయవచ్చు. మీరురాసే ఉత్తరం ఇంగ్లీషులోనే వుండాలి. ఇది ఆతి ముఖ్యం.

[ప్రాపెనరుగారి అధ్రను యిది : ప్రాపెనరు పి. సి. నర్సార, మెజిషియర్]

12/3/A, జమీర్లెన్, బాలిశంజ్,

కలకత్తా - 19.

అట్టమీది బొమ్మ

నరకుడు గొప్ప రాక్షసుడు. ఒకప్పుడు వాడు వరుణుని ఛత్రమూ, అదితి కుండలాలూ, మేరువులో ఉండే మణిపర్వతమూ—వీటిని హరించివేశాడు. దీనివల్ల లోకానికి చాలా బాధ కలిగింది. ఈ సంగతి మహేంద్రుడు పోయి కృష్ణుని చెవిని వేశాడు. నరకుణ్ణి సహరించడానికి కృష్ణుడు సంసిద్ధుడైనాడు. ఇది విని నరకుడు మురుడనేవాడిని పురికొల్పాడు.

మురుడు ప్రాగ్జ్యోతిషపురానికి అధిపతి. వాడు ఐదుతలలు గల భయంకరుడు. ఇలస్తంభన విద్యలో ప్రవీణుడు. నీటిలో ఉండగా ఎవ్వరూ వాడిని జయించలేరు. అందుచేత శ్రీకృష్ణభగవానుడు గరుడహాసనం ఎక్కి, అకాశమార్గాన వచ్చి, ఒక్క బాణం వేసేసరికి మురుడు నిద్రనించి మేలుకొని నీడనుండి పైకి లేచి, త్రిశూలం వేతపట్టుకొని భీకరాకారంతో భూనభంత రాళాలు దద్దరిల్లేటట్టు బొబ్బలుపెడుతూ వచ్చాడు. మహాఉగ్రుడై మురుడు తన త్రిశూలం గురిపెట్టి, గరుడునిపై తిప్పి కొట్టాడు. కృష్ణుడు ఆ త్రిశూలాన్ని ఒక్కబాణంతో ముక్కముక్కలు చేసేవేశాడు. వెంటనే మురుడు అలిగి, కృష్ణునిపైన గద ఎత్తి విసిరాడు. కృష్ణుడు మల్లీ గద వానిపైన విసిరి దెబ్బకు దెబ్బ తీశాడు. చేసేదేలేక మురుడు కృష్ణునిమీదికి ఎగసి రాబోయాడు. ఇది పనికాదని శ్రీకృష్ణుడు చక్రాయుధం ప్రయోగించేసరికి మురుడు ఒక పెద్ద పర్వతానికిమల్లె నీటిలో కూలబడి ప్రాణం విడిచాడు.

మురుడు కూలిపోగానే వాని ఏడుగురు కొడుకులు—తామ్రుడు, అంతరికుడు, శ్రవణుడు, విభావనుడు, వసుడు, నభస్వంతుడు, అరుణుడు అనే వాళ్లు పీరుని సేనాధిపత్యం కింద రకరకాల ఆయుధాలూ అస్త్రాలూ చేతపట్టి కృష్ణుణ్ణి ఎదుర్కొన్నారు. యోధానయోధులను తెగబార్చిన కృష్ణునికి వీళ్లొక లెక్క! వాళ్లతెచ్చిన సాధనాలన్నిటినీ అవలీలగా ఖండించివేసి, ఒక్క తృటిలో వాళ్లందరనూ యమపురికి పంపించివేశాడు అవతారపురుషుడైన శ్రీకృష్ణుడు. ఈవైనం తెలిసి నరకుడు కృష్ణునిపైన పగ పట్టాడు.

చేసి చూడు

ఒక గాజు గ్లాసు నిండా నీళ్లు తీసుకో. ఆ గ్లాసులో మునిగేపాటి అద్దుడు కాగితం ముక్క ఒకటి తీసుకో. ఆ ముక్కని నీటిపైన పడవెయ్యి. వెంటనే కాగితం నీటిని పీల్చుకుని, తేల్చావుంటుంది. అప్పుడు ఒక గుండుసూదిని దానిపైన వెయ్యి. మరొక గుండుసూదితో అద్దుడు కాగితాన్ని ఒకమూల మెల్లగా నీటిలోకి వెక్కి పదిలెయ్యి. వెంటనే అద్దుడు కాగితం ముక్క నీటిఅడుగుకి దిగిపోతుంది కాని గుండుసూది మాత్రం అలా నీటిపైన తేలుతూనే వుంటుంది.

ఒక పల్చటి కాగితం తీసుకుని దానిని ముక్కముక్కలుగా చింపి వుంచుకో. ఒక ప్లాస్టిక్ దువ్వెన తీసికో. దానిని పట్టుపంచే పైన వెట్ట పుట్టేటట్టు గబగబ కొంతసేపు రుద్దు. ఇప్పుడు దువ్వెనను ఆ కాగితం ముక్కలదగ్గర పెట్టినట్టుయితే, అవి ఎగిరి వచ్చి దువ్వెనకు అంటుకుంటాయి.

ఒంటిగీత బొమ్మ:—కింద కనిపించే బొమ్మని 1 దగ్గర ప్రారంభించి, కాగితం మీదినించి పెన్సిలు ఎత్తకుండా, గీసిన గీత మల్లీ గీయకుండా, 2 వరకు గీయాలి. మీరు గీయగలరేమో ప్రయత్నించి చూడండి.

లేకపోతే 56 పేజీ చూడండి.

వచ్చేనెల చందమామలో ఇలాటిదే మరొక ఒంటిగీతబొమ్మ వుంటుంది.

చందమామ

రంగు వెయ్యండి—1.వ బొమ్మ కథ

విలాసపురాన్ని మణిశంకరమహారాజు పాలిస్తుండేవాడు. ఆయనకు వినోదాలంటే మహాప్రితి. ఇంద్రజాల విద్యలంటే మరిసరదా. దేశంలో ఎక్కడెక్కడి ఇంద్ర జాలికులనూ మాంత్రికులనూ రప్పించి, వాళ్ల విద్యలు చూచి ఆనందించేవాడు. ఒకప్పుడు మళయాళదేశాన్నించి ఒక గొప్ప మాంత్రికుడు వచ్చాడు. ఈ మాంత్రి కుడు అండరిసి తలదన్నినవాడుగా కనుపించాడు. అందుచేత తన ఆస్థానంలోనే వుండిపోవలసిందని రాజు కోరగా మాంత్రికుడు సమ్మతించి వుండిపోయాడు.

మహారాజుకు అపురూప లావణ్యపతి, అందాలబరితె అయిన కుమార్తె వున్నది. మాంత్రికుడు రాజసభలో రోజూ చేసే చిత్రవిచిత్ర ప్రదర్శనలకి రాకుమార్తె హాజ రవుతూవుండేది. ఆమె సౌందర్యానికి ముగ్ధుడైన మాంత్రికుడు ఎలాగైనా ఆమెని వివాహం చేసుకోవాలనుకున్నాడు. అయితే రాజు ఒప్పుకుంటాడా? అందుచేత ముందు రాకుమార్తెని ఒప్పించి తర్వాత రాజుని ఒప్పించటం తేలికైన పనిగా తలచాడు. రాకుమార్తెకు తన కోరిక వెల్లడించాడు. ఆమె ససేమిరా అంది. మాంత్రికుడు పట్టువిడవలేదు. రాకుమార్తె సందివ్వలేదు. యిది పనిగాదని ఒకనాటి రాత్రి—రాకుమార్తె గదిలో నిద్రిస్తూవుండగా మాంత్రికుడు చిలుకరూపం దాల్చి కిటికీగుండా ప్రవేశించాడు. మంత్రశక్తివల్ల ఆమెనుకూడా ఒక రామచిలుకగా మార్చివేశాడు. ఏమీ ఎరగనివానిలా తన గదికి రాబోగా, సేవకులు యిది కనిపెట్టారు. ఎలా అంటే, మాంత్రికుడు నిద్రించిన తరువాత రాకుమార్తె గది ప్రవేశించి చూస్తే రాకుమార్తెకు బదులు రామచిలుక వుంది. వెంటనే ఈ వార్త రాజు చెవిని పడింది. ఆయన మారు ఆలోచన లేకుండా నిద్రిస్తున్న మాంత్రికుని తల తెగ నరికాడు. తీరా మాంత్రికుని యిలా చంపివేశాక రాజుకి దిగులు పట్టుకుంది. రామచిలుకగా మారిపోయిన తన కుమార్తెకు తిరిగి మామూలు స్వరూపం రావటం ఎలాగ? ఆ విరుగుడు మాంత్రికునికే తెలిసి వుండాలే! వాడు చచ్చిపోయాడే! ఏమిటి గత్యంతరం?

మాంత్రికుని గ్రంథజాలమంతా వాడి గదిలోనే వున్నది. చిలుకను మనిషిగా మార్చే రహస్యం ఆ గ్రంథాల్లో ఎక్కడ వున్నదో అక్షరక్షరమూ వెదకమని ఆస్థాన విద్వాంసుని నియమించాడు రాజు. విద్వాంసుడు వెంటనే పరీశీలన ప్రారం భించాడు. ఇదే జూన్ నెల బొమ్మ.

CHITRA

రంగునెయ్యండి (కథ) : 2-వ బొమ్మ

అమ్మాయి - అత్తవారు

పీలా మల్లేశ్వరి (అనకాపల్లి)

★

కలువరేకులవంటి కళ్లుగల తల్లి
శ్రీకారమునుబోలు చెవులేమి చెవులు
సంపెంగపుష్పమే నాసికాపుటము
పాలరంగును బోలు పాలభాగము
పాలతరగల్లాగ అతివ చెక్కిళ్లు
ముత్యాలశ్రేణులే ఆ పళ్లెపరుస
తువ్వెదలబోలునే వనిత మంగురులు
రాచలేజన్నును రంజిల్లునట్లు
చందమామనుమాడ్చి వెల్గొందుమోము
వికసించుచున్నది వినువిధిలోన.
అమ్మాయి పేరేమి? అత్తవారెవరు?
నిండుకుండలవారు కడుదెడ్డవారు
మాటదప్పనివారు మహామంచివారు
మార్గ వంశములోని సుఖశూరమణులు
అద్దాలమేడలు అమరి ఉన్నాయి
అందాలకోడెలు అలరియున్నాయి
పశుసన్యసేద్యాలు పచ్చగున్నాయి
మరది లక్ష్మిణువంటి మరమలున్నారు
ధర్మరాజులవంటి బావలున్నారు
ప్రేమతో చూస్తాడు మామ దశరథుడు
పల్లెత్తుమాటనడు అత్త కొసల్య
మన్నభాకారడె పతి 'చందమామ'
అనుకుపతి వెల్గొందు అడమ మా 'తార'

49-వ పేజీలోని

పజిలుకు జవాబు:

1 కి			2 వా	3 ర	ధి
4 రీ	ము			మ	
టి		5 ర	6 చ	7 న	
		8 వి	9 ప	ద	
		10 క	ల	ము	జా
	11 గా		12 డా	బి	
13 ధ	రి	త్రి			3 లి

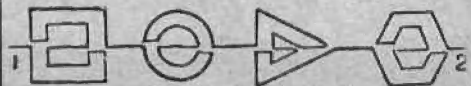
49-వ పేజీలోని

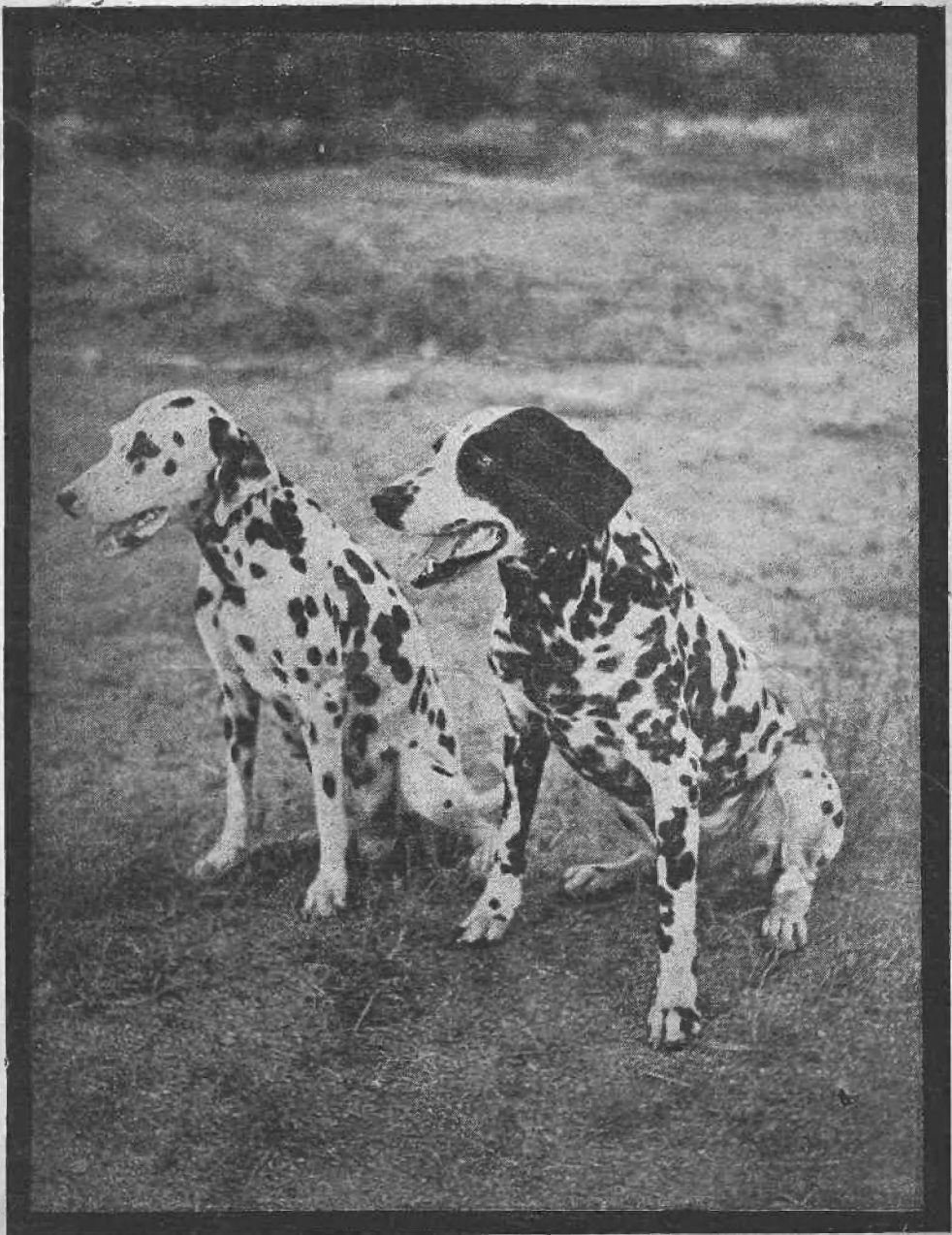
యుక్తిలెక్కకు జవాబు :

మొత్తం పిల్లలు 66.

53-వ పేజీలోని

'ఒంటిగీత బొమ్మ'కి జవాబు :

Chandamama, July '51

Photo by D. I. Chintamian

వేటకుక్కలు

59

